

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 123, ЧИСЛО 4, П'ЯТНИЦЯ, 22 СІЧНЯ 2016 РОКУ

1893

Vol. 123, No. 4, FRIDAY, JANUARY 22, 2016

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Поспівчуваймо Європі

Петро Часто

Поспівчуваймо Європі – вже чого-чого, а співчуття вона варта. І навіть вдячності. Бо попри те, що стосовно України об'єднані європейці, зокрема Берлін і Париж, виходять з не вповні адекватних і, в кожному разі, не з про-українських уявлень, все ж принципи великої, віками гартованої цивілізації ще не всі занедбані, і це якраз те, що для України в її теперішній ситуації є надзвичайно важливим.

Всупереч історично зумовленому русофільству, всупереч нинішній тотальній пропагандистській навалі з боку путінської Росії, Європа недвозначно стоїть на боці України, утворивши широкий фронт підтримки. Тут і протиросійські санкції, і тверде невизнання незаконної анексії Росією українського Криму, і Угода про асоціацію, вже ратифікована парламентами усіх країн-членів Європейського Союзу, і грудневе рішення Єврокомісії про скасування короткотривалих віз для громадян України, і відсутнє сприяння енергетичній незалежності України від Росії, і небайдужість Брюсселю до проблеми Донбасу, як ми це бачимо з активної участі Німеччини і Франції у мінському мирному процесі. Вже не кажучи про фінансову допомогу від ЕС і Міжнародного валютного фонду, без якої Україна ледве чи зберегла б внутрішню економічно-політичну рівновагу.

Іншими словами, добре, коли поруч є хтось сильніший, хто може захистити слабшого, оборонити законність, право і справедливість. Тому для українців цілком самозрозуміле бажання, щоб Європейський Союз вийшов цілим з неабияких сьгоднішніх випробувань, щоб, не дай Боже, не розпався знов на окремі держави, котрі невдовзі забудуть свою цивілізаційну всеєвропейськість і з новою силою почнуть, як це вже було не один раз в історії континенту, взаємну ворожнечу.

На жаль, Європа стоїть перед проблемою, яку сама ж створила. Той войовничий, все відвертіше спрямовуваний проти національних інтересів і самих національних облич окремих держав-членів лібералізм дійшов до краю, виявляючи свою тенденційність, неорганічність, свою керованість, зумисність. Властиво, під прикриттям економічної співпраці велася політика новітнього інтернаціоналізму, метою якої було притлумити інстинкт самозбереження окремих європейських націй. У тому числі й провідної – німецької.

Реальний стан німецького суспільства віддзеркалився в подіях Новорічної ночі, коли на вулицях Кельну, Дюссельдорфу, Гамбургу та інших великих міст німкенів організовано „привітали“ тисячі молодих чоловіків, як писала німецька преса, „арабської зовнішності“, тобто біженців-мусульман, котрі зривали з жінок одягу, грабували і гвалтували їх. Дещо з того відбувалося на очах в абсолютно бездіяльної поліції: бо, мовляв, як же можна бити „гостей країни“, це ж було б неліберально!

(Закінчення на стор. 14)

Почалися зустрічі Тристоронньої контактної групи

МІНСЬК. – 13 січня вперше цього року у Мінську зібралася Тристороння контактна група (Україна-ОБСЕ-Росія) з врегулювання ситуації на Донбасі. Напередодні, 12 січня, у Мінську відбулося засідання політичної підгрупи, але подробиць засідання не відомо. Спеціальний представник ОБСЕ в Тристоронній контактній групі Мартін Сайдік повідомив, що Тристороння контактна група проведе засідання 13, 20 та 27 січня.

У грудні 2015 року під час перемов у Мінську вдалося домовитися про початок розмінування на території Донбасу, визначити перші 12 ділянок, де сапери мали розпочати таку роботу, але так і не домовилися щодо остаточного припинення вогню, а головне щодо цілковитого повернення Україні заручників, котрих утримують російські бандформування.

У Мінську знову добиватимуться звільнення полонених і допуску Червоного Хреста до тюрм. Про це повідомила Дарка Оліфер – речниця представника України на перемовинах Леоніда Кучми.

На зустріч вперше як представник Росії приїхав Борис Грізлов. Він брав участь у вирішенні політичної кризи в Україні ще 2004 року. „Украї-

на підтримує чергову ініціативу Бориса Грізлова про оголошення режиму тиші, що повинен початися негайно“, – заявила Д. Оліфер. Вона додала, що Україна наголошує на тому, що без припинення вогню неможливо проведення розмінування і нормальне вирішення політичних, гуманітарних і економічних питань.

Тристороння контактна група в черговий раз домовилася про новий режим тиші на передовій Донбасу. Сторони домовилися найближчим часом звільнити 50 полонених з обох сторін. Перш за все, поранених, тяжкохворих та жінок. Шукали й вирішення питання щодо місцевих виборів на окупованій частині Донецької і Луганської областей. Україна наголошувала, що Міжнародний Комітет Червоного Хреста повинен потрапити до тюрм на окупованій території.

„Ключовим підсумком є домовленість, що має працювати режим тиші, бо саме від ситуації безпеки залежить виконання гуманітарних, економічних та політичних пунктів Мінських угод“, – повідомила представник України в підгрупі з гуманітарних питань Ірина Геращенко. (5 канал, Бі-Бі-Сі)

З США привезли допомогу українській армії

КИЇВ. – 18 січня на міжнародне летовище „Бориспіль“ з Сполучених Штатів Америки доставлено в Україну життєво важливе обладнання для військового зв'язку і медичного призначення вартістю 23 млн. дол., зокрема обладнання захищеного радіозв'язку на 21 млн. дол., що дозволить українським військовим ефективно обмінюватись інформацією, не наражаючи себе на небезпеку, а також медичне спорядження для порятунку життів на полі бою на 2 млн. дол.

Після проходження митних процедур обладнання буде доставлено до підрозділів української армії, що беруть участь у навчанні, яке проводить американська сторона в Яворові та Хмельницькому. Американські інструктори зі складу

Об'єднаної багатонаціональної підготовчої групи (JMTG-U) навчать українських вояків поводженню з цим обладнанням для використання на лінії фронту.

Ця партія допомоги є частиною 75-мільйонної Європейської підбадьорюючої ініціативи США. Від початку конфлікту в Україні США призначили Україні допомогу на понад 260 млн. дол., включаючи постачання бронезилетів, транспортних засобів, приладів нічного бачення і тепловізорів, медичного спорядження, важкого інженерного обладнання, портативних радіостанцій, патрульних катерів, наметів та протимінометних радарів.

Посольство США в Україні

Літак з допомогою прибув до Києва. (Фото: УНІАН)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ В Африці загинули українці

УАГАДУГУ, Буркіна-Фасо. – Чотири українці загинули від нападу ісламістів у столиці Буркіна-Фасо – власниця місцевого ресторану та її дев'ятирічна дитина, сестра жінки і їхня мати. Про це повідомив 17 січня представник Департаменту консульської служби Міністерства закордонних справ України Євген Ігнатівський. Загиблі українські громадяни були вихідцями з Харкова. Українські дипломати готують вивезення тіл загиблих до України. Нападники 16 січня атакували чотиризірковий готель, в якому живуть співробітники ООН і зупиняються туристи із західних країн, а також ресторан поруч з готелем. (Bi-Bi-Ci)

■ Потяг рушив в обхід Росії

ОДЕСА. – 16 січня перший експериментальний потяг урочисто в'їхав на морський пором у порту Іллічівськ, щоб прокласти новий маршрут до Казахстану і Китаю, минаючи Росію. Проєкт називають „Шовковим шляхом”. Потяг пройде через Грузію і Азербайджан, а потім переправиться через Каспійське море до Казахстану. З 2016 року Росія припинила дію зони вільної торгівлі з Україною і ускладнила перевезення української продукції через свою територію. (Bi-Bi-Ci)

■ Набої привезли з Росії

КИЇВ. – Протягом двох місяців терористи в Донбасі отримали від Російської Федерації близько 15 тис. тонн боекомплектів. Про це на телеканалі „112 Україна” заявив 16 січня голова Луганської обласної адміністрації Георгій Тука. Терористи в окупованому Донбасі через неконтрольовані Україною ділянки кордону регулярно отримують з Росії „гуманітарні конвої”, вміст яких не оглядають представники міжнародних миротворчих структур та митники української сторони, яких не допускають до огляду. Після отримання подібних конвоїв обстріли з боку терористів зазвичай посилюються. („Українська правда”)

■ Припинено товарообіг з Кримом

КИЇВ. – Україна з 17 січня припинила товарообіг з окупованим Кримом. Заборона не стосується особистих речей громадян, що переміщуються у ручній поклажі та супроводжуваному багажі, зокрема продуктів харчування, що переміщуються громадянами, сумарна вартість яких не перевищує 10 тис. грн. та вага яких не перевищує 50 кілограмів на одну особу. Дія постанови не поширюється на ввезення на тимчасово окуповану територію гуманітарної допомоги, яка надається міжнародними гуманітарними організаціями згідно з переліком, затвердженим Міністерством соціальної політики. (УНІАН)

■ Італієць не співатиме в Україні

КИЇВ. – 18 січня Міністер культури України В'ячеслав Кириленко заявив про скасування п'яти концертів у містах України італійського співака Алесандро Сафіна, виступи якого заплановані 21-22 лютого в окупованому Криму на порушення українських законів. „Порушники режиму в'їзду-виїзду в Крим автоматично потрапляють під санкції”, – пояснив міністер. „Однак організатори концертів можуть скасувати два концерти в анексованих Севастополі та Симферополі, натомість провести п'ять великих концертів в інших містах України”, – додав В. Кириленко. (Радіо „Свобода”)

■ Українки здобули золото в біатлоні

РУПОЛЬДІНГ, Німеччина. – Українські біатлоністки Ірина Вавриниць, Юлія Джима, Валя Семеренко та Олена Підгрушна 18 січня перемогли в естафеті на п'ятому етапі Чаші світу. О. Підгрушній вдалося виграти дуель у сильної німкені Лаури Далмаєр. Особливо видовищними вийшли останні метри дистанції, на яких біатлоністки йшли практично поруч. У підсумку О. Підгрушна виявилася сильнішою і швидшою опонентки. Наступні місця посіли команди Німеччини та Італії. („Укрінформ”)

ТОЧКА ЗОРУ

Небезпечний „вірус винятковості” росіян

Іван Сергеєнко

Нещодавно довелось поспілкуватись з кримсько-російським патріотом щодо ситуації в Росії. Не перестає дивувати та густа ідеологічна каша, яка вариться в головах адептів „русского міра”. Цифри і факти ніяк не хочуть засвоюватись у мізках патріотів. Усе їм ввижається глобальна змова, „рука” Барака Обами, що ставить підпис під глобальною змовою, підступи савдійців, „бандерівців” та інша ересь, яка жодним чином не пояснює, чому за роки нафтового благоденства і цілком партнерських стосунків з Заходом Росія не змогла побудувати конкурентоспроможну економіку, чому курс рубля намертво прив'язаний до одного сировинного товару, чому в країні процвітають корупція і правове свавілля.

Прихильники путінізму – це дивовижні у своїй переконаності люди. Особливо вражають ті, хто, не маючи ані гроша за душею, ані багажу знань, міркують про геополітичні розклади з упевненістю Генрі Кісінджера. При цьому вражає ступінь їхньої безвідповідальності як щодо майбутнього обожнюваної держави, так і щодо майбутнього своєї ж родини. Вони відмовляються прямо дивитись в обличчя викликам – хронічній технологічній відсталості, демографічній кризі, корупції. Замість здорової аналітики, яка допоможе розібратись у ступені занедбаності ситуації і зробити правильні висновки, за столом перед телевізорами вони поглинають чергову порцію вишуканої брехні.

Люди, які з таким азартом шукають ворогів і не помічають справжніх ризиків свого становища, вкрай непередбачувані. Володимир Путін – це лише дзеркало, в яке дивиться народ, вражений різноманітними фобіями.

З досвіду спілкування можна зробити висновок, що головна фобія адептів „русского міра” – це панічний страх раптом стати звичайною країною, з банальними, повсякденними потребами. Щоб не повчати сусідів, щоб поважати чужу власність і не вимагати особливого до себе ставлення. Щоб просто жити і займатись

розвитком своєї країни, свого майбутнього, майбутнього своїх дітей.

Небезпечний вірус винятковості створює ілюзію того, що весь світ обертається навколо Росії, хоча насправді світ лише з побоюванням спостерігає за її тяжкою хворобою. Вірус винятковості вселяє страх глобальної змови проти Москви, хоча насправді Заходові набагато вигідніше з нею дружити при дотриманні елементарних норм пристойної поведінки в здоровому суспільстві. Вірус винятковості змушує вірити в те, що ціни на нафту чимось зобов'язані росіянам. Вірус винятковості засліплює всякий погляд у майбутнє, адже люди, вражені ним, схильні жити законами минулого.

Щоб уникнути тотального економічного, а потім і політичного краху, росіянам життєво необхідно позбутись цього страшного вірусу винятковості. Наведення елементарного ладу у своїй домівці, розвиток конкурентоспроможності, налагодження партнерських взаємин з сусідами – це ті мінімуми, без яких Росія приречена на злидні.

Україні потрібно не просто пережити період загострення російської хвороби, але й активно готуватись до ще більшого буйства і непередбачуваності. Загроза вздовж східного кордону – це може бути надовго. Не варто сподіватись, що раптом усі проблеми розв'яжуться після економічного краху Росії. Імовірно, що процес позбавлення від імперської хвороби буде затяжним і непередбачуваним.

Тому завдання для виживання України – це три „Р”: реформи, реформи і ще раз реформи. Україна зараз також вкрай нездорова, але її хвороба, на відміну від російської, усе більш фізіологічна, а не світоглядна, тому піддається лікуванню традиційною терапією. Залишилось лише підібрати правильну індивідуальну програму лікування і не помилитись з дозуванням.

Радіо „Свобода”, 12 січня

Іван Сергеєнко – кримський політичний оглядач, Київ.

В „Американському домі” відкрилася виставка

КИЇВ. – 15 січня у приміщенні „Американського дому” відкрилася виставка 50 світлин, зроблених учасниками фототабору молодих переселенців з зони конфлікту на сході України. Цей фототабір, організований відомим американським часописом „Нешнл джіогефік”, працював у Харкові минулого літа за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Журнал створив табір для переселенців віком від 17 до 30 років. Його учасникам необхідно було через фотографії роз-

повісти про своє нове життя – враження, надії та тривоги. Оповідати мовою світлопису молодих людей вчили досвідчені фотографи журналу. Після шестиденного інтенсивного навчання учасники отримали фотоапарати і завдання відобразити свої враження у світлинах.

Протягом останніх кількох місяців фотовиставка експонувалася у Харкові, Запоріжжі, Дніпропетровську, Одесі, Сіверсько-донецьку, Слов'янську та Львові. У Києві виставка триватиме до 30 січня. (USAID)

Відвідувачі „Американського дому” оглядають фотографії в день відкриття виставки. (Фото: Віталій Чумак / „Американський дім”)

ЕКСПЕРТНА ДУМКА

Україна між модернізацією і корупцією

Валерій Пекар

Однією ногою Україна зробила досить значний крок у майбутнє, до модернізації, коли пододала диктатуру, розпочала реформи, відновила армію та зупинила агресора у війні за незалежність. Але другою – зачепилася за минуле, за корупцію та неефективний державний апарат. Довго перебувати в такій виснажливій позиції неможливо.

Модернізація — процес, про які мріє більшість країн „другої ліги“, адже саме вона є бар'єром, що відділяє заможних і квітучих від бідних, які не можуть вирватися з пастки бідності. Але в більшості випадків такі мрії марні — багато країн навіть близько не можуть підійти до порогових умов, які дають шанс модернізації.

Україна з її величезним людським капіталом підійшла. Критична маса громадян, що вимагають модернізації (нагадаю, вимогою Майдану була саме зміна системи, а не лише облич), призвела до початку реформ. Верхи вже не могли, низи вже не хотіли жити по-старому, отже, почався рух до того, щоб жити по-новому.

Але щось пішло не так.

Можна довго не починати модернізацію, гальмувати її. Можна провести модернізацію

стрімко й рішуче, і багато країн, від Польщі до Південної Кореї, саме так і зробили. Можна тягнути її повільно, але безупинно, спливаючи кров'ю, але сподіваючись на перемогу. Можна запобігати модернізації, натомість запровадивши архаїзацію, тобто тягти країну у минуле, як наш північносхідний сусід. Всілякі є варіанти, історія повна різноманітних прикладів.

Але один варіант є неможливим. Не можна, розпочавши модернізацію, зупинити її посередині. Не вдасться всидіти на „шпагаті“, задовольнивши і ваших, і наших. Або рішуче вперед, або, під вагою власних проблем, назад.

Модернізації прагне активна меншість народу, але розпочинає її не народ, а еліти. (Тут і далі під елітами розуміємо у широкому сенсі тих, кому належить влада економічна, політична, інформаційна, військова, церковна тощо).

Еліти розколюються: з одного боку, на тих, хто прагне заради влади і грошей зберегти закрити систему, час якої вичерпаний.

З іншого боку, на тих, хто прагне заради влади і грошей відкрити систему (власне, зламати її та примусити всіх жити по-новому), бо якщо систему не відкрити, то її розірве.

Стара закрита система характеризується,

(Закінчення на стор. 17)

ТОЧКА ЗОРУ

Де ж стратегія виходу?

Андрій Прілоус

Коли я вперше повернувся із Франції додому, в Україну, то від тутешніх реалій мені стало зле. повалило в глухий ступор. І хоча за кордоном я перебував не повні три тижні, приходив до тям з місяць.

Було таке відчуття, ніби з красивого світу повертаєшся в болото, в безвихідь. Так, до доброго звикаєш швидко. Там у них скрізь чисто, доглянуто і заглибно, видно, що люди живуть для себе. Вони облаштували свій світ для зручного повсякденного життя: чисті тротуари і вулиці, доглянуті красиві площі, газони та квітники, а в „приватному“ секторі акуратні дворики, без височенних глухих парканів.

Все проглядається і все красиво і охайно. Люди ввічливі і привітні. На прогулянці де-небудь на природі вам можуть посміхнутися і привітатися. Це вважається нормою.

У крамницях теж вітаються, а головне – там цілком доступні ціни на будь-які французькі сири, м'ясо, каву. На інші основні продукти – теж. Там ніхто тобі не підсуне намащення замість масла, чи мокрий цукор, не продадуть продукт, термін дії якого минув, або просто неякісний, а на ринку не обважать на допотопних „підкручених“ вагах.

Скрізь чисто, і в центрі міст, і на їх околицях, і на трасах. Ідеальне покриття на дорогах, позбавлених набридливої реклами. Після дощу авто можна не мити, бо водостоки і узбіччя організовані так, що дороги залишаються чистими.

В Україні відразу впадають в очі і ями на дорогах, і обдерті фасади будинків з під'їздами, що нагадують вхід у хлів, і кволі газони з нестриженою травою, б'ють по мізках незліченні щити з тупою рекламою.

У нас є ще одна характерна особливість, помітна після приїзду – хамство. Хамство на дорогах і вулицях, на зупинках і в транспорті, в крамницях та інших громадських місцях.

У кращому випадку – це невихованість і неввічливість, тому що ввічливість у нас часто приймається за слабкість. Сумна картина. Тому цілий місяць і „відходив“ після першої поїздки.

Після другої і третьої – менше. Тиждень „ломки“ – і ти знову „нормальний“ українець, який живе в хліві і толерує обрахунок, обважування, хамство, відвертий грабунок держави.

В наявності очевидні ознаки того, що правляча верхівка жити в Україні не збирається. А якщо і збирається, то хіба що за височенними глухими парканами, де кожен з них збудував собі свою приватну европку.

Користолюбство, недотримання законів, зни-

ження порогу відповідальності впроваджується зверху, знижуючи поріг моралі, нівелюючи такі категорії, як совість і почуття справедливості.

У той час, коли відомо, що для нормально-го розвитку суспільства, в ньому моральність повинна домінувати над знаннями. А знання – над виробництвом.

У таку країну, де бізнес відкритий, а суди справедливі, інвестиції знайдуть легко і вільно. На жаль, правди шукати ніхто не хоче – ні Божої, ні земної, її забалакали, затюкали, заплювали.

Аморальність і неправда ведуть не до розвитку суспільства, а до його деградації. Внаслідок чого і без того тонкий шар інтелігенції, носіїв моральності, культури і знань, зменшується до критичних значень.

Перспективні фахівці просто залишають таке маргінальне суспільство. В економіку такого суспільства ніхто й ламаного шеляга не вкладе. Владі залишається тільки жебрати по світу і грабувати свій народ.

Схоже, що ці внутрішні вороги значно більш небезпечні від тих, зовнішніх.

Було б непогано, якби якомога більше наших співгромадян побували в Європі, хоча б за туррами вихідного дня. І якщо не в Німеччині чи Франції, то хоча б у Польщі. Може тоді їм хоч трохи стане зрозуміліше, яку країну нам належить будувати.

Саме будувати у себе, пора забувати безглуздий вираз „йти в Європу“, нав'язаний зверху.

По-перше, в Європі нас ніхто не чекає, тому що такі, як от ми, нікому і задарма не потрібні. По-друге, не можна перейти жити до сусіда, якщо його будинок і господарство нам сподобалися. Можна тільки самим побудувати такий же будинок у себе і організувати своє ефективне господарство.

Зможемо нарешті усвідомити, які завдання стоять перед нами і вирішити їх? Чи залишимося заштатною недорозвиненою олігархічною країною в центрі Європи, пугалом для європейців?

„На початку було Слово...“.

У нашому випадку – це детальна всеосяжна стратегія звільнення країни від агресора і подальшого розвитку держави.

Немає стратегії – немає розвитку.

Є олігархія при владі – немає ні стратегії, ні розвитку.

За майже чверть століття не пересвідчилися?

„Українська правда“, 11 січня

Андрій Прілоус – гірничий інженер, колишній донецчанин, тепер киянин.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Не буде товарів з Росії

СУМИ. – Посадник міста Олександр Лисенко заявив про неприпустимість торгівлі в сумських крамницях алкоголем та тютюновими виробами російського походження. 18 січня він виявив такі товари на полицях крамниць міста і під час апаратної наради доручив управлінню підприємництва та споживчого ринку проконтролювати, як у місті дотримуються заборони на імпорту російських товарів. О. Лисенко нагадав, що 10 січня вступила в силу постанова Кабінету Міністрів про заборону ввезення на митну територію України товарів з Росії, яка діятиме до 5 серпня. („Укрінформ“)

■ Про розвідників не говорили

КИЇВ. – „Жодних рішень про передання російських розвідників під час засідань Тристоронньої контактної групи у Мінську не приймалося“, – повідомила 18 січня уповноважена Президента України з мирного врегулювання ситуації у Донецькій та Луганській областях, народний депутат Ірина Геращенко. Це підтвердив і новий офіційний представник країни-агресора Борис Гризлов. Представники Росії взагалі відмовлялися від своїх вояків, стверджуючи, що це „ополченці“. Як відомо, двох військовослужбовців Головного управління розвідки Російської Федерації затримали 16 травня в Луганській області під час бою, в якому загинув український військовий. На допитах вони заявили, що служать в російській армії і виконували службові завдання на території України. („Укрінформ“)

■ Почалися вибори старост

КИЇВ. – 17 січня в Україні почалися вибори сільських старост, посади яких запроваджуються в рамках децентралізації. 24 січня старост обиратимуть 30 сіл, 28 лютого – ще 14, а потім і всі решта, які увійшли до вже створених 159 об'єднаних громад. Сільські старости з'явилися з початком децентралізації влади, першим кроком якої стало укрупнення та об'єднання громад, переважно у сільській місцевості. Об'єднані громади матимуть бюджетну автономію, залишатимуть у себе більшу частину податків, а також отримуватимуть державні субвенції та дотації напрому. Раніше сільські громади отримували ці фонди через область та район, що робило їх залежними від обласного та районного керівництва. (Bi-Bi-Ci)

■ Хабарник вийшов з в'язниці

ЛьВІВ. – Колишній голова Львівського апеляційного адміністративного суду Ігор Зварич, якого арештували у 2008 році та засудили до 10-річного ув'язнення, 11 січня вийшов на волю завдяки зміні до законодавства на підставі ухвали Оболонського районного суду Києва від 30 грудня 2015 року. 23 грудня 2015 року Президент України Петро Порошенко підписав Закон України „Про вдосконалення порядку зарахування судом попереднього ув'язнення в строк покарання“, згідно з яким суди зобов'язані враховувати кожен день, проведений засудженим у слідчому ізоляторі, як два дні відбуття покарання. Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу проти І. Зварича за звинуваченням у хабарництві в грудні 2008 року. У ході обшуків у кабінетах і квартирах судді та його шести колег правоохоронці виявили та вилучили 1 млн. дол. і 2 млн. грн. („Укрінформ“)

■ На суд запросили дипломатів

КИЇВ. – 16 січня Міністер закордонних справ України Павло Клімкін попросив Високого представника Євросоюзу з зовнішньої і безпекової політики Федеріку Могеріні забезпечити присутність дипломатів Євросоюзу на винесенні вироку в суді над українською полонянкою Надією Савченко. „Враховуючи, що незаконна кримінальна справа проти Надії Савченко близька до завершення, я попросив би вас надати підтримку Україні, забезпечивши присутність делегації Євросоюзу і представників посольств держав-членів в Росії, а також представників неурядових організацій на вирішальній стадії судового процесу“, – йдеться у листі міністра. („Українська правда“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Що думають американці про США?

НЮ-ЙОРК. – На початку січня опубліковано висліди опитувань, які провела телевізійна компанія „Ен-Бі-Сі Ньюз” разом з журналом „Ескваєр”. Вони вказують, що 54 відс. американців думають, що США колись були наймогутнішою країною в світі але вже більше не є такою; 41 відс. кажуть, що США надалі є найсильнішими. 52 відс. опитуваних кажуть, що так звана „американська мрія” (що свобода включає добробут та успіх для всіх прошарків населення) вже більше не існує; 36 відс. вважають, що вона далі існує, а 11 відс. думають, що вона взагалі ніколи не існувала. На запитання про міжрасові відносини в країні 48 відс. відповіли, що вони погіршилися від часу, коли вибрано Президентом Барака Обаму; 39 відс. не бачать жодних змін, а 12 відс. сказали, що вони поліпшилися. („Вашінгтон Таймс”).

■ Заява кандидата на президента ФІФА

КУАЛА-ЛУМПУР, Малайзія. – Глава Азійської футбольної конфедерації (АФК) шейх Салман бін Ібрагім аль-Халіфа, який є кандидатом на пост президента Міжнародної федерації футболу (ФІФА), заявив 12 січня, що він готовий переглянути заявочні кампанії чемпіонатів світу 2018 і 2022 років. Шейх розповів, що в разі його обрання президентом ФІФА результати голосування на виборах країн-організаторів чемпіонатів світу 2018 і 2022 років можуть бути переглянуті, якщо „серйозне протиправне діяння буде доведено судом”. Інший кандидат на пост глави ФІФА, колишній заступник генерального секретаря організації француз Жером Шампань заявив, що чемпіонат 2018 року в будь-якому випадку пройде в Росії, тому що „процес уже запущений, незалежно від будь-яких кримінальних розслідувань”. Вибори президента ФІФА відбудуться 26 лютого. (komentator.net)

■ Зникло п'ять членів видавництва

ГОНГ-КОНГ. – Демократичні законодавці в Гонг-Конгу заявили, що вимагатимуть від уряду відповіди про зникнення п'ятьох працівників видавництва, яке спеціалізується у книжках, які критикують провідників комуністичного Китаю. Законодавець Альберт Го заявив 3 січня, що жителі Гонг-Конгу є „шоковані та приголомшені” зникненням 30 грудня 2015 року вже п'ятого працівника видавництва „Могутні течії” за останніх кілька місяців, включно з головним редактором. „Ми маємо сильні підстави вірити, що їх правдоподібно схоплено, а тоді перевезено нелегально до материка для політичного розслідування”, – сказав А. Го. У Китаї не є надзвичайним зникнення або притримання владою політичних дисидентів, але ніхто не сподівався, що таке може статися в Гонг-Конгу. Книжки видавництва заборонені на материк, але легко доступні в Гонг-Конгу, де є свобода преси та інші громадянські права. Ці зникнення підкреслюють занепокоєння тим, що китайський уряд хоче „скрутити руки” політичним дисидентам. („Асоційтед Прес”)

■ ЕС виступає проти польського закону

БРЮСЕЛЬ. – Європейський Союз (ЕС) вирішив розпочати прелімінарний перегляд нового законодавства в Польщі, яке, на думку критиків, суперечить основним принципам ЕС про верховенство права. Про це заявив 13 січня Комісар ЕС Франс Тімерманс. Це є перший крок довгої складної процедури, яка могла б допровадити до суспендування права голосу Польщі в цьому 29-членному союзі. У грудні польська правляча партія „Закон і справедливість” розпочала намагання посилити вплив на конституційний трибунал, який має бути незалежним. На початку січня польський президент підписав закон, який надає урядові більшу контролю над державним радіомовленням та телебаченням. Представник польського уряду Рафел Боханек не надав багато ваги цьому рішенням ЕС, кажучи, що це є нормальний процес. Він додав, що Ф. Тімерманс запрошений до Варшави на розмови про ці польські закони. Раніше польський уряд критикував ЕС та деяких його провідників за втручання у внутрішні справи країни. Дотепер ЕС ще ніколи не пробував суспендувати право голосу своїх держав-членів. („Асоційтед Прес”)

ТОЧКА ЗОРУ

Плян Кравчука – шлях до розвалу України?

Наталія Балюк

Леонід Кравчук в інтерв'ю програмі „Погляд” на „5-му каналі” озвучив своє „геніальне” бачення „розрулювання” ситуації на сході України: запропонувати Криму державну автономію у складі України, і „не боятися надати офіційний особливий статус східним територіям”, тобто, по суті, надати окупованим територіям ту саму державну автономію. До чого це може привести Україну, розмірковує у нижче вміщеній статті головний редактор львівської газети „Високий замок” НАТАЛІЯ БАЛЮК.

„Плян” Леоніда Кравчука шокував багатьох українців. Шокував своєю відвертою проросійською позицією. І ще тим, що саме перший Президент України наважився його озвучити. Втім, смію припустити, що навряд чи це його власні ідеї, радше за все, Л. Кравчук виконав чиесь прохання. І неважко здогадатися, чие. Враховуючи його есдеківське минуле, попросив його ніхто інший, як колишній шеф по партії Віктор Медведчук, кум Володимира Путіна. Колишніх есдеків не буває.

Л. Кравчук ніколи не відзначався політичною порядністю. Моральним авторитетом ніколи не був, хоча намагався вдавати зі себе такого собі мудрого старця. Сам факт його членства в СДПУ (О) багато про що свідчить. Згадаймо, як хитро свого часу підігрував Вікторові Януковичеві. Можливо, така гнучка позиція є наслідком його компартійного минулого, коли задля кар'єри треба було завжди коливатися з лінією партії?

Ідея Л. Кравчука про „державну автономію в складі України” шита білими нитками. Це явне підігрування Росії, погано приховане намагання допомогти В. Путінові знайти вихід з безвихідної ситуації, у яку він сам себе загнав і в Криму, і на Донбасі. Економіка Росії стрімко падає, як і ціна на нафту, санкції тривають, відчайдушна спроба В. Путіна вирватися з ізоляції через авантюру в Сирії провалилась. Бо всім очевидно, що він вкотре бреше — на словах бореться з ісламськими терористами, а на ділі підтримує режим Башара аль-Асада, бо завзято бомбардує не терористів, а противників Б. Асада.

Вже зрозуміло, що проєкт „Новоросія” остаточно провалений, а без повномаштабної реалізації цього проєкту існування Криму і кримінального анклаву на Донбасі у нинішньому варіанті неможливе, нежиттєздатне. Отже, В. Путінові треба якось вилазити з цієї авантюри. А як це зробити, аби не втратити „обличчя” і захмарний рейтинг? Перекинути з хворої голови на здорову, тобто повісити проблему каменюкою на шию України. Не вийшло здійснити програму-максимум, тоді вирішили обмежитись наразі програмою-мінімум.

І Крим, і значно більшою мірою окупований кавалок Донбасу — це депресивні території. Стратегічні об'єкти з Лугандону вивезли, що можна було пограбувати — пограбували, залишилися голодні і холодні „ватники”, яких треба годувати. А В. Путінові і без Криму та Донбасу є що утримувати. Тільки на одну Чечню з російського бюджету щороку витрачають мільярди рублів. І таких дотаційних регіонів у Російській Федерації достатньо. І Крим, і Донбас стали для Росії такими собі валізами без ручки: нести важко, кинути не можна, електорат не зрозуміє. Тому В. Путін шукає варіант, за яким і Крим, і Донбас мають залишатися під

тотальною контролею Росії, але утримувати їх буде Україна. Причому, думаю, йдеться не так про Крим, як про окупований Донбас. Варіант так званої державної автономії, вочевидь, хочуть апробувати саме на Донбасі.

Для України такий варіант неприпустимий! Ба більше — згубний. Він буде знекровлювати Україну і економічно, і політично. Що таке державна автономія? Це, по суті, держава в державі, де своя влада, своя поліція, свої суди тощо. Формально „свої”, а фактично все буде російське чи проросійське. А утримувати усе це „задоволення” будуть українці, платники податків. Це ляже важким, а може, і непосильним тягарем на українську економіку. Крім того, формальна належність цих територій до України може фатально вплинути на внутрішні політичні розклади і на майбутнє держави.

Люди, що там живуть (а переважна більшість їх ненавидить Україну), будуть голосувати на виборах, відтак ватажки сепаратистських та бандитських формувань матимуть усі шанси потрапити до Верховної Ради і вже там диктувати свої вимоги (точніше, вимоги В. Путіна). Вони у різний спосіб намагатимуться розвернути державу з європейського шляху, як це було за часів В. Януковича.

Л. Кравчук подає неадекватні приклади, як він каже, вдалої державної автономії — Гонг-Конгу і Південного Тіролю. Він не може не знати, що Південний Тіроль не є ніяким самостійним утворенням. Це автономна провінція в складі Італії, і ніякої державної політики не проводить. Щодо Гонг-Конгу, то він після майже 100-літнього британського протекторату має 50-річний перехідний період і залишається автономним районом у складі Китаю, а не автономною державою. І, радше за все, після завершення цього перехідного періоду втратить цей автономний статус. Крім того, порівняння Криму та Донбасу з Гонг-Конгом є некоректним ще тому, що якраз Гонг-Конг — це зразок демократії порівняно з Китаєм, зразок економічної потуги. Отже, приклади, які подає Л. Кравчук, — це чистої води маніпуляція, підміна понять і введення в оману.

Л. Кравчук переймається тим, що, мовляв, Мінські угоди не вирішують головного — як завершити війну на сході. „Якщо ми будемо продовжувати наполягати на тому, що ми все одно перемажемо на Донбасі, там кінця війни не буде”, — каже Л. Кравчук. Але його сумнівні рецепти аж ніяк не приведуть до закінчення війни. Гібридна війна проти України отримає новий виток і може перерости у громадянську війну, яка, своєю чергою, може призвести до розвалу держави.

„Високий замок”, 11 січня
Львів

Визначені ділянки корупції

КИЇВ. – Міжнародна громадська організація по боротьбі з корупцією „Transparency International” оприлюднила 20 січня дані за 2015 рік про найкорумпованіші органи України, до яких увійшли передовсім школи та вищі навчальні заклади, державні земельні агентства, а також медичні установи.

Відтак „Укрінформ” підготував перелік десяти найбільш корупційних проблем України за 2015 рік. Це корупція у навчальних закладах, де викладачі продовжують вимагати хабарі у студентів, в дитячих садочках і школах, де тривають побори на ремонти та інші „необхідні заходи”; корупція під час оформлення документів на землю під час приватизації та виділення

земельних ділянок; благодійні внески в лікарнях, стягування плати за безкоштовні послуги; корупція при призові у військових комісаріятах, де відсутність єдиного електронного реєстру призовників дозволяє продавати „справу”; зайві платежі при оформленні закордонних паспортів; в житлово-комунальній сфері, зокрема при підключенні автономного опалення); в судах; в правоохоронних органах, зокрема непрозорість переатестації правоохоронців та прокурорів; при перетині кордону в зоні антитерористичної операції (хабарі за вантажі та позачерговий проїзд); в податковій службі та на митниці.

„Укрінформ”

Нелегко переназвати місто

Світлана Орел

КІРОВОГРАД. – Ситуація з перейменуванням Кіровограду зайшла в глухий кут. Ті, хто вважає, що місто має носити українську назву, не можуть зійтися на якійсь одній, так само й запропоновані ними варіанти не можуть об'єднати усіх, чи хоча б переважну більшість городян. Схоже, Кіровоград ще якийсь час залишатиметься на мапі України.

Частина кіровоградців буквально вхопилася за колишню назву Єлизаветград. Група почесних громадян міста підписала листівку про те, що місто майже 200 років мало назву св. Єлизавети. Ще 11 червня 2015 року відбулася конференція „Перейменувальні процеси в топоніміці як ціннісний вибір українського суспільства“, на якій побували науковці з Києва, Одеси, Запоріжжя, Дніпропетровська, Тернополя, Ніжина, Артемівська, зокрема Володимир В'ятрович, Тарас Чухліб, Володимир Панченко, Володимир Петрук, Анатолій Пивовар.

Конференція звернула увагу на наступний після царського пласт історії краю – час козацької доби. Історик В. Петрук запропонував заглянути у глибший шар минулого, коли ці степи були ареною світової історії.

Громадські слухання у серпні 2015 року не прийшли до якоїсь однієї назви міста, отож у протоколі було зафіксовано їх сім. Міська рада мала намір провести референдум паралельно з виборами до місцевих рад. Але закону про це немає, тож було проведено опитування, у якому взяли участь трохи більше як половини тих, хто прийшов 25 жовтня 2015 року на виборчі дільниці (чверть від загального числа виборців).

Опитані голосували за Єлизаветград, Інгульськ, Златопіль, інші назви набрали менше голосів.

„Декомунізація – це неминуче дерусифікація!“, – наголосив на згаданій науковій конференції доктор філологічних наук В. Панченко. Кіровоград і Єлизаветград – це одне й те саме, бо ж комунізм – одна з форм Російської імперії. На жаль, ці думки досі недостатньо акцентовані у суспільній свідомості.

Сесія міської ради не підтримала рішення про спрямування до Верховної Ради результатів опитування щодо зміни назви міста. Підприємець Олександр Горбунов після консультацій з активістами-однодумцями подав до Верховної Ради проект Закону про заборону присвоювати географічним об'єктам назви, які є іменами чи псевдонімами діячів Російської імперії чи Московського царства. Проект внесено до порядку денного сесії Верховної Ради.

Юрій Щербак від імені і за дорученням ініціативної групи „Перше грудня“ виступив зі зверненням до керівництва держави та парламенту у зв'язку із загрозами, пов'язаними із ситацією, що склалася з перейменуванням Кіровограда. Тепер цю справу доведеться вирішувати Верховній Раді, заступник голови якої Андрій Парубій зауважив: „Важко дивитися на світ українськими очима, живучи у Кіровограді, на вулиці Леніна“.

Від редакції. Сергій Кіров (справжнє прізвище – Костриков) народився в російському місті Уржумі, уславився кривавим придушенням руху незалежності у Закавказзі після розпаду Російської імперії. Ніколи не був у Кіровограді, який раніше мав також назву Зінов'євськ.

Вивчаймо українську мову

Агенція „BBC Україна“ вже тривалий час провадить на своїй інтернет-сторінці блог мовознавця ОЛЕКСАНДРА ПОНОМАРЕВА, в якому професор відповідає на запитання читачів про норми української мови. Читачі „Свободи“ теж можуть надсилати свої запитання щодо граматики, стилістики, вживання слів та будь-яких інших мовних труднощів на адресу: bbc.ukrainian.kiev@bbc.co.uk. Деякі пояснення відомого мовознавця вміщені на цій сторінці.

Дивитися на щось, чи дивитися щось?

Українською мовою, звичайно, треба дивитися на щось, а не дивитися щось. Другої побудови в класичній українській літературі я не знайшов. Дивитися щось з'явилося під впливом російського виразу *смотреть что-то* і, на жаль, дуже поширилося в українській мові. Я його не вживаю, віддаючи перевагу варіантам переглядати, оглядати, спостерігати.

Казначейство чи державна скарбниця?

Уже в незалежній Україні з'явилося жакливе казначейство замість державна скарбниця. Навіть у колишньому Радянському Союзі на грошах відповідником російської фрази *государственный казначейский билет* була українська – *білет державної скарбниці*.

Поліцейський чи поліціант?

Поліція є запозиченням з грецької мови, тож проти цього слова не варто виступати. Але погано, що від нього утворено за російським зразком поліцейський, замість українського прикметника поліційний та іменника поліціант.

Козячий чи козиний?

Із двох слів – козячий та козиний, більш поширене в літературній мові козячий. Наприклад: „Вона ходила коло нього, варила йому зілля, поїла козячим молоком“ (Михайло Коцюбинський).

Як звертатися до незнайомих на вулиці?

Звертання пане і пані (панно – до молодших) пасує до людей будь-якого віку. Може, не всі ще до нього звикли, але потрібно привчати людей до традиційних українських звертань, замість *девушка*, *мужчина*, *женщина*, *бабушка*, *дед* і подібне.

Тілоохоронець чи охоронець?

У деяких словниках є слово тілоохоронець, але я гадаю, що воно зайве. Досить охоронця, а кого чи що він охороняє, можна довідатися з контексту.

Такий, а не наступний.

Перед переліком уживаємо слово такий, а не наступний: „На зборах колективу розглянуто такі питання“. Цього цілком досить для ділової мови.

Чому супутник Землі зветься Місяць, а особливість ходити уві сні – лунатизм. Може, місяцизм?

Слово лунатизм (від лат. *luna* – місяць) пов'язане з хибними уявленнями про вплив місячного світла на людину, отже, термін неточний. Наукова назва – сомнамбулізм (від лат. *somnus* – сон та *ambulo* – ходжу). Той, хто ходить уві сні, українською мовою сновид. Тож якщо утворювати синонім до іншомовного терміна, на мою думку, краще сновидизм або сновидство.

Чи можна використовувати слово придбач замість покупця?

Щось придбати можна не лише купівлею, тож немає жодної потреби міняти покупця на неточне придбач.

В'язниця чи тюрма?

Із двох синонімів – в'язниця і тюрма – кращий перший, бо він питомо український. Прикметник від нього – в'язничий.

Чому на річці крига, а в холодильникові лід?

Крига й лід – синоніми, і їх обидва можна вживати в усіх випадках. Крига більш поширена. Кажемо крига скресла, серед зими криги не випросиш, криголам, кригоплав тощо. Віскі може бути не тільки з льодом, а й з крижинками.

Чому кава, але кофеїн?

Тому що слово кава через турецьке *kahve* й арабське *kahva* пов'язане з назвою місцевості Kaffa в Африці, де вирощували цю рослину. А назва алькалоїду, що міститься в листі чаю та в зернах кави і використовується як лікувальний засіб, походить від німецького *Koffein*. Порівняймо: польське *kawa*, але *kofeina*, чеське *káva*, але *kofein*.

Надіслати лист чи надіслати листа?

І так, і так.

Майже зникло слово виняток.

На рівні лексики майже зникло слово виняток, поступившись виключенню, ближчому до російському *исключение*. Виключення може

(Закінчення на стор. 14)

АМЕРИКА І СВІТ

■ **„Зима у вогні“ номінована на „Оскар“**

БЕВЕРЛІ-ГИЛС, Каліфорнія. — Фільм „Зима у вогні: боротьба України за свободу“ номінували 14 січня на престижну нагороду „Оскар“ в категорії документальних повнометражних стрічок. Під час візиту до Києва в листопаді 2015 року режисер Євген Афінеєвський розповів, що на стрічку вже дивилися 1 млн. людей у 50 країнах. „Цей фільм – про людські долі, про тих, хто вийшов на Майдан, незважаючи на холод, на цю безумну зиму, коли стріляв „Беркут“, викрадали людей, були жертви, але ці неймовірні хлопчики та дівчатка вистояли“, – сказав режисер під час прес-конференції у Києві. У Києві показали цей фільм для родин активістів, які загинули під час протестів. Тоді ж Є. Афінеєвського Президент Петро Порошенко нагородив Хрестом Івана Мазепи. „Дуже символічно і дуже важливо, що цю нагороду отримує росіянин, який боровся не просто за незалежність України, а за побудову Європи“, – сказав Президент. Уродженець російського міста Казань Є. Афінеєвський емігрував до Ізраїля і тепер працює у США. (*Bi-Bi-Ci*)

■ **Смертник зареєструвався як втікач**

СТАМБУЛ. – 28-літній Набіл Фадлі, котрий 12 січня бомбою вбив 10 осіб у Стамбулі, зареєструвався як втікач з Сирії тільки 5 січня в іміграційному центрі і йому було дозволено вільно подорожувати. Турецький уряд заявив 13 січня, що Н. Фадлі не був на жодному списку підозрілих осіб і не було жодних пересторог про нього з інших країн. Туреччина заарештувала 68 осіб, підозрюючи їх у членстві в „Ісламській державі“ (ІД). Однак, тільки одному з них закидають безпосереднє відношення до бомбової атаки, котра убила 10 німецьких туристів і поранила 15 осіб. Троєх російських громадян було заарештовано в Анталі у підозрі, що вони є членами ІД. Міністер внутрішніх справ Німеччини Томас де Майєр поклав квіти на місце злочину і сказав, що немає жодних доказів, що атака була націлена на німецьких туристів. „Це була атака проти людства“, – сказав він. Вважають, що ІД несе відповідальність за два інші недавні акти тероризму в країні: в жовтні 2015 року загинуло 102 особи від бомби в Анкарі, а сотні було поранено, в липні 2015 року 33 особи загинули від вибуху в південному місті Сурут. (*„Дейлі Телєграф“*)

■ **Президентом Тайвану обрали жінку**

ТАЙПЕЙ. — Провідник опозиції Цай Ін-вен здобула переконливу перемогу 16 січня на президентських виборах на острові Тайван. Її Демократична прогресивна партія здобула 56 відс. голосів до 31 відс. правлячої Націоналістичної партії. Вона також здобула 68 із 113 місць у парламенті, де довго домінували націоналісти, які були більш прихильні до Китаю. Ц. Ін-вен є першою жінкою на пості президента Тайвану, де проживає 23 млн. осіб. Вона звернулася до провідників Китаю, кажучи, що бажає мати стабільні відносини з ними, але захищатиме суверенність та гідність своєї країни. Уряд комуністичного Китаю холодно zareагував на вислід виборів, кажучи що Китай „абсолютно противиться всяким формам сепаратистської діяльності для незалежності Тайвану“ і вимагав, щоб Цай Ін-вен відреклася від цієї ідеї, тому що Китай і Тайван є частиною однієї китайської нації. (*„Вашінгтон Пост“*)

■ **Зникають американці в Іраку**

БАГДАД. – Посольство США в Багдаді підтвердило 17 січня, що в країні зникло кілька американців. Представник Посольства сказав, що США „тісно співпрацює з іракськими властями, щоб віднайти цих американців“. Представник Державного Департменту не мав нічого більше до сказання в цій справі. Коментарі чиновників США появились щойно після того, як арабські засоби масової інформації повідомили, що бойові групи захопили трьох американців в Багдаді. В минулому схоплення осіб в країні проводили бойовики „Ісламської держави“ або інших релігійних угруповань чи злочинних організацій, котрі вимагали викуп за звільнення полонених. (*„Асоційтед Прес“*)

Календарні непорозуміння

От уже й відійшло велике, найдорожче для українських сердець, взагалі для усього християнського світу, свято – Різдво Христове. Залишилися гарні спогади про Свят-вечір, про Новорічну ніч, про Йордан. Але з цими світлими враженнями знов таки, як уже довгі часи, пов'язані, на жаль, вже традиційні календарні непорозуміння. Передусім для нас, західної української діаспори, бо дуже незручно чути ся островом у величезному релігійному просторі, де діє новий, так званий Григоріанський календар. Згідно з ним Різдво майже всі християнські країни святкують 25 грудня. Втім, тепер уже не лише католики і протестанти, але й більшість Православних Церков, серед них навіть Грецька і Болгарська, святкують Різдво Христове 25 грудня. Старого, Юліанського календаря, ортодоксальні дотримуються лише жменька Церков – Російська, Сербська і Єрусалимська. І також обидві українські – Православна і Греко-Католицька.

Тут, в Америці, цей календарний різнобій у багатьох українських парафіях розв'язується таким „демократичним“ чином, що храми святкують Різдво двічі – 25 грудня і 7 січня. Це щоб прихильники різних календарів не відчували дискримінації. Як на світське сприймання, це нібито незле – повторити гарне свято. Але для релігійної свідомості це є проблемою, бо кожне свято в річному циклі має своє неповторне місце, свій дуже глибокий духовно-містичний сенс. Саме його в певний момент, один раз в році, рокує Церква для нашого серця і розуму.

В Україні, котра тепер вже дуже тісно пов'язана з західним світом, календарна проблема все більше дається взнаки. Дуже багато випадків, коли реальні життєві обставини спонукають одну частину родини святкувати Різдво чи Великдень за новим календарем, який також є загальним, світським, а іншу частину – за старим стилем. Для практикуючого православного християнина це виглядає нелогічним ще й з огляду на те, що замість дотримуватися сорокаденного передріздвяного посту, він опиняється за спокусливо непісним новорічним столом. Навіть з цього одного міркування – чи ж не доцільніше відсвяткувати Різдво Христове перед Новим роком, 25 грудня?

Певна річ, перехід на Григоріанський календар є для Української Православної і Греко-Католицької Церков дуже скомплікованим питанням. Йдеться про традицію, закорінену в народній свідомості. Раптом, рішенням єрархії змінити дату релігійного свята – це наразити Церкву на непотрібні розколи. Таке було вже не один раз. Наприклад, протестантські країни, опираючись авторитетові Ватикану, перейшли на новий відлік часу лише через 100 років після „календарної“ булли Папи Григорія XIII 1582 року. А Грецька Церква прийняла Григоріанський календар лише в 1924 році – також не без опору вірян і не без певного розколу: відомо, що маленька громадка греків перейшла під омофор Української Православної Церкви Київського Патріархату, щоб залишитися вірним старокалендарній традиції.

Як же буде надалі? Невже єдиний християнський світ приречений на це календарне роздвоєння? Є підстави сподіватися, що питання нарешті розв'яжеться, і в цивілізований спосіб. Вище духовенство Українських Православної і Греко-Католицької Церков в один голос визнають, що перехід на Григоріанський календар, єдиний для усього християнського світу, буде виправданим з обох точок зору – і релігійної, і світської.

Не думаємо, що це може спричинити будь-які розколи в українських парафіях. Українці усвідомлюють себе частиною Європи, тому приймуть порядок, щоб і будні, і свята відбувалися у спільному з усім християнством часовому ритмі.

ІСТОРІЯ

Таємниця народження Олега Ольжича

Гарій Макаренко

У Державному архіві Житомирської області зберігається метрична книга Успенської церкви у Житомирі, де є запис про народження Олега Ольжича (Кандиби). Батьки його – Олександр Кандиба та матір Віра були православні. Хлопчиків, якого хрестили 13 вересня 1907 року, дали ім'я Олег. Над цифрою 8, датою народження, дописано „Іюл“. Отже, хрестили Олега через два місяці. Мати після пологів провела у лікарні 10 днів. Але ж у церкву несли немовля хрещені батьки. Щоб взяти дитину у матері, занести до церкви і охрестити, вистачить години. Чому ж хрестили через два місяці? Лікарі-гінекологи на моє прохання підрахували, що мати Олега – Віра, завагітніла в середині жовтня 1906 року. Тому повернемось у цей рік.

На початку 1906 року О. Кандиба остаточно з'ясував свої взаємини з коханою Вірою Свадковською. Це відбулося у Новограді-Волинському, де Віра жила у свого рідного брата Миколи. У кінці літа 1906 року молодята поїхали на відпочинок до Криму. Повернулись до Новограда-Волинського на початку вересня. 26 листопада Віра повідомила Олександра про свою вагітність. Потрібно було негайно узаконити взаємини. Віра повернулася у Петербург, де вчилася на Бестужівських жіночих курсах. О. Кандиба поїхав до неї у Петербург, де 28 грудня 1906 року вони обвінчалися. 14 січня 1907 року В. Свадковська стала Вірою Кандибою. У

травні 1907 року вона повернулася до батьків у Житомир, де й народила хлопчика, якого ми знаємо як Олега Ольжича.

На мою думку, хрестили Олега через два місяці після народження, щоб священник не задавав незручне запитання: „Чому дитина народилася так рано після вінчання?“ Життя „в гріху“ до вінчання не схвалювала Церква. Це коли б хрестили Олега зразу після народження. А у вересні, через дев'ять місяців після вінчання, священника це питання вже не турбувало. До того ж у християн важливішим було хрещення, а не дата народження.

Всі дати подаються за юліанським календарем. У Російській імперії метричні книги вели російською мовою, а дати подавались за юліанським календарем. Якщо хрестили дитину, матір якої не вінчана, то у метричній книзі згадувалася тільки матір, як дівчина. Замість імені батька робився запис: „Незаконнонароджений“. І цей додаток до імені дитини супроводжував його все життя. Якщо жінка завагітніла не вінчаною, то робилось все, щоб обвінчатись. Інколи такі матері здавали немовлят у сиротинці. Як правило, дітей усиновлювали чужі люди. І хрестили дитину, де у метричній книзі вказували імена прийомних батьків, щоб дитина не мала при низливий приписки до імені. Хрестили дитину незабаром після пологів. Інколи народили і хрестини у метричній книзі відбувались в один день.

Житомир

До музею привезли архів ОУН

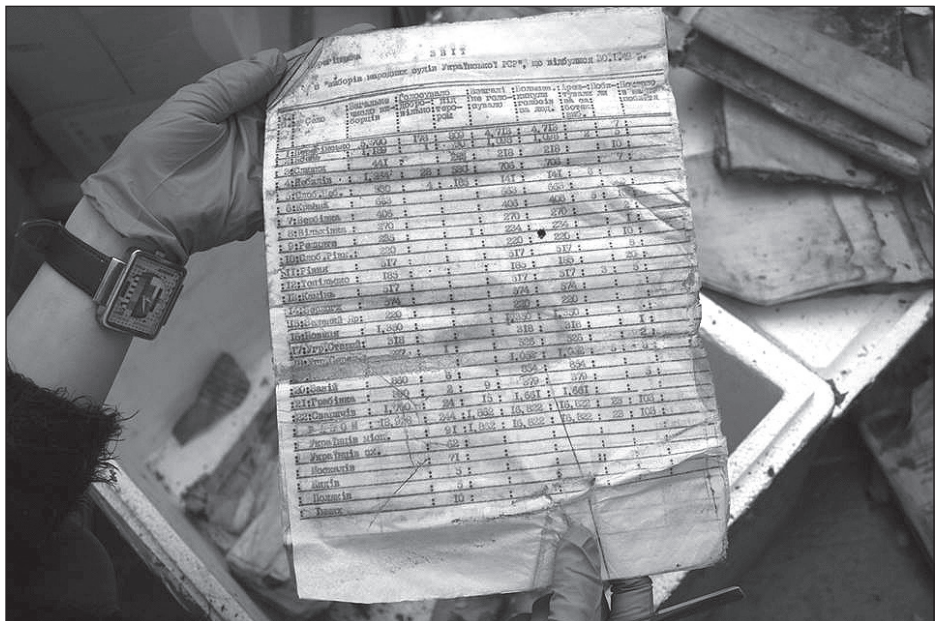
Марта Осадца

ЛьВІВ. – 31 грудня 2015 року активісти та історики Андрій Усач, Ірина Дуткевич та Дмитро Шацький привезли до Національного музею-меморіалу жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького“ у Львові архів Калуського окружного проводу ОУН.

Віднайшли унікальний архів Калуського окружного проводу ОУН 1948-1949 років, який територіально охоплює Калущину, Войнилівщину, Жидачівщину, Долин-

щину, Рожнятівщину, Болахівщину та Вигодщину. Це – сотні документів, понад тисяча аркушів, зокрема звіти з районів та надрайонів ОУН, досі не відомі листівки та бофони, внутрішній опис архіву, списки відзначених з Тактичного відтинку УПА „Магура“, інші документи.

„Починаємо цю знахідку вивчати, готувати до реставрації, а далі, як зазвичай, оцифруємо, опишемо і викладемо для загального доступу на сторінці: [www. avr.org.ua](http://www.avr.org.ua)“, – повідомив директор музею Руслан Забілій.

Документи Калуського окружного проводу ОУН.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	Fax (973) 644-9510
	E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040
	E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Росія прагне загарбати Києво-Печерську Лавру

Історик Сергій Білокінь надіслав з Києва листа про становище з Києво-Печерською Лаврою. Усе, що там діється – не нове. Декілька років тому моїх знайомих художників, які мають майстерні на території Лаври, намагався викинути і тепер С. Білокінь звертається до закордонних українців з закликом зберегти Лавру й усе, що там розміщене, включно з назвою вулиці імені Івана Мазепи, переназваної на Лаврську, бо І. Мазепа був патріотом України, ворогом Росії.

Але багато українців старшого віку досі мають звичку радянського страху, щоб якимось не зачепити і не образити матінку-Росію, тому не обговорюють у закликах того, що загарбником Лаври є Російська Православна Церква, якій уже належить три чверті Лаврської території. Українці досі бояться сказати правду по це.

Повної влади у Лаврі вимагає Московська церква, прикриваючись рішеннями українсько-

го уряду, але Лавра не належить Московській церкві. А Росія, будь-яка – червона чи біла – завжди буде стверджувати – це наше і нашим завжди буде! Нехай люди, особливо молодші віком, не піддаються застарілій обережності, а продовжують Майдан на території Лаври і за Лавру!

Катерина Кричевска-Росандіч,
Мавнтен-Вю, Каліфорнія

* * *

Просимо допомоги і підтримки у збереженні унікального мистецького осередку нашої столиці – Лаврських художніх майстерень. Понад 60 років у Києві, за адресою вул. Лаврська, 21, корпус 30, на території Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника знаходяться Лаврські художні майстерні. На сьогодні ситуація катастрофічно загострилась!

Бюрократи-корупціонери в особі керівництва відмовляються продовжувати договір оренди на пільгових умовах з Національною Спілкою художників України, вимагаючи терміново звільнити приміщення іконописних майстерень. Також безпідставному виселенню підлягають Національний музей українського народного декоративного мистецтва, Музей книги і друкарства України, Музей театру і кіно, Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень

Допоможіть зберегти українську спадщину!

Просимо громадськості та творчу спільноту підтримати художників, мистецтвознавців, дослідників, науковців у боротьбі з чиновниками-корупціонерами і зберегти культурний осередок з віковими традиціями.

Сергій Білокінь,
Київ

Брехня про Петра Порошенка

На початку нинішнього року численні російські видання вмістили провокаційне повідомлення, нібито Липецька кондитерська фабрика „Ликонф“, що належить до компанії „Рошен“ Президента України Петра Порошенка, випускає „Молочний шоколад Ніжний“ з портретом Володимира Путіна, який годує з пляшки лосеня. Водночас і „Преса України“ повторила цю фальшиву новину. А ще вона додала, що ця серія малюнків Олексія Сергієнка має назву „Президент. Доброї душі людина“.

У відповідь на це український журналіст Віктор Уколов написав у соціальних мережах: „Обережно фальшивка! „Рошен“ у Липецьку ніколи не випускав шоколад, а лише цукерки. Там навіть відсутнє обладнання для виготовлення шоколаду. І коли

вже вони вгамуються?“. Варто зазначити, що шоколад із серії „Президент. Доброї душі людина“, де зображений російський президент В. Путін, дійсно існує. Його виробляють в Санкт-Петербурзі. Також у Львівській майстерні шоколаду В. Путіна виготовляють у трьох видах – чортика, „ватніка“ з гранатою та маленького путінонаполеона. Цей шоколад продається по всіх шоколадних майстернях України. „За день ми залишаємо близько 50 таких шоколадних путіних на різних шоколадах“, – розповіла декоратор майстерні шоколаду Неля Степанишин.

Сергій Горицьвіт,
Одеса

Будемо зводити житло для виселених

Ніхто з українців не сподівався війни. А вона увірвалася в наш український дім. Війну розпочала Москва. З Донбасу змушені були виїхати 2 млн. людей, рятуючись від обстрілів і смертельної небезпеки.

Ми переселені – в нікуди. І ми – ніхто! Держава покинула напризволяще жінок, дітей, інвалідів, немічних і здорових, старих, малих – усяких. І робить вигляд, що нас не існує зовсім. Можна на перший порі десь притулитися у знайомих. Але не на два роки! Можна перебути літо в якомусь хліві. А зимою? Не можна орендувати житло за 5,000 грн., коли платня – 2,000 грн. Два мільйони бездомних, безпритульних людей! Без домівок, без даху над головою. Де будемо ночувати завтра?

Немає ніякої державної програми для переселенців, перспективи забезпечення житлом. Лише копійчане начислення: 400 грн. на дитину і на пенсіонера – 800 грн. Навіть одягу зимового не купиш. Всі наші звернення до влади – безрезультатні.

Ми створили громадську організацію „Територія – Новий схід“ заради того, щоб вижити на виселенні. Ми, вигнані ворогом з Донбасу, розпочинаємо свій перший проект „Сто сімей – сто

будинків“. Нашу організацію очолює Віра Губанова, яка виїхала з Донецька. Адреса її: вул. Олени Теліги, буд. 37а, кв. 51, Київ, 04086 Ukraine. Тел.: (380-98) 446-0876, (380-95) 529-7522. Секретар організації – Антоніна Листопад-Нікітіна, письменниця, яка виїхала з Краснодару на Луганщині в травні 2014 року. Адреса: вул. Українська, буд. 47/2, Ірпінь, Київська область, 08200 Ukraine. Тел.: (380-50) 695-8640, (380-96) 461-7895.

І ми змушені простягнути руку, погляд, душу – за допомогою до світу. Кожен збудований для нас будинок матиме табличку, де вкажемо, хто і скільки на це благо дав. У церквах будуть списки з прізвищами наших доброчинців.

Наша юридична адреса: „Територія – Новий схід“, вул. Дмитрівська, буд. 96/98, кв.75, Київ, 01135 Ukraine. Поштова адреса: а/с В-502, Київ, 01001 Ukraine. Тел.: (380-98) 446-0876, (380-95) 529-7522. Електронна пошта: new_east@ukr.net. В інтернеті: new-east.com.ua.

Антоніна Листопад-Нікітіна,
Київ

Книги поповнили бібліотеку

Дуже дякуємо Вам за надіслані до бібліотеки Інституту досліджень української діаспори Національного університету „Острозька академія“ з Української Народної Фундації чергові пакунки з книгами. Одержані видання уже опрацьовані і доповнили нашу книгозбірню чудовою колекцією світової та української літератури, релігієзнавчими дослідженнями, що стануть у нагоді нашим студентам та читачам. На частині одержаних книг містяться екслібриси магістра теології св. п. Фелікса Хмельковського. До листа додаємо список одержаних книг.

Сердечно дякуємо також за сприяння у пересиланні подарованої Броніславою Скорупською і Джоном Брюсом Шмідтом скульптури видат-

ного українського мистця Петра Капшученка. Скульптура передана до Музею Національного університету „Острозька академія“.

У цей непростий для України час прийміть найсердечніші та найтепліші вітання з нагоди Нового року та Різдва Христового! І в ці святкові дії звертаємось з колядою: не зважаючи на присутність „Свободи“ в інтернеті, ми були б дуже вдячні за можливість одержувати газету в Інституті, що принесло б велику користь нашим відвідувачам!

Алла Атаманенко,
директор Інституту досліджень української діаспори Національного університету „Острозька академія“,
Острог, Рівненська область

Пресфонд „Свободи“ за листопад 2015 року

\$	ІМ'Я	МІСТО
120	NOWAK, IRENE	MILWAUKEE, WI
100	KRISLATY, ZENON & DOZIA	CLEVELAND, OH
	TOMORUG, MARIA	CLARK, NJ
70	PELESCHUK, STEFAN & LARISSA	STAMFORD, CT
50	FEDUN, BASIL	CHARDON, OH
	MOSTOWYCZ, OKSANA	PONTE VEDRA BCH, FL
	RYCHTYCKYJ, DARIA	WARREN, MI
30	KOWALYSKO, IHOR	WARREN, MI
	LUPPO, MARY	MORTON GROVE, IL
	MUZYCZKA, LARISSA	PARMA, OH
25	SIERANT, ANNA	DUNCANVILLE, TX
	VASYLYSHYN, JAROSLAVA	MANHEIM, PA
20	BILYNSKY, MARIYKA & IHOR	LEHIGHTON, PA
	BOHONOWYCH, ROMAN	KERHONKSON, NY
	BUTRY, JOHN	WARREN, MI
	DZIOBA, PAWLO	MONTREAL , QC
	GLUCH, TERESA	W HARTFORD, CT
	HORODECKY, OLGA	KENDALL PARK, NJ
	JACHTOROWYCZ, ROMANA	CHICAGO, IL
	KRAM, MARK	LOS ANGELES, CA
	KRYSHTALOWYCH, JAROSLAWA	CLEVELAND, OH
	KULAS, MYRON	LA GRANGE, IL
	MACIW, CHRYSTYNA	DES-ORMEAUX, QC
	MAKAR-LAUDI, S	BROOKLYN, NY
	MOCZULA, MICHAEL	CLIFTON, NJ
	MOTYKA, WALTER	NORTH PORT, FL
	SERAFYN, ALEXANDER	TROY, MI
	SHEPELAVEY, ANYA	COLUMBIA, MD
15	HURSKY, PETRO	CHELTENHAM, PA
	SHCHEGLOV, NAZAR	JACKSON HEIGHTS, NY
10	BACHYNSKY, EVHEN	CLEVELAND, OH
	DIJAK, LARISSA	SCHAUMBURG, IL
	DOTSOK, OLEXANDER	GULFPORT, FL
	KOKOLSKYJ, ROMAN	PHILADELPHIA, PA
	KOVALEVSKY, NICHOLAS	TIFFIN, OH
	KRISLATYJ, MARIA	CLEVELAND, OH
	KYTASTY, PETER	LIVONIA, MI
	LOTOCKY, WALTER	HORSEHEADS, NY
	LYSZYK, NICHOLAS	PERTH AMBOY, NJ
	NIEPRITZKY, BORIS	ST PAUL, MN
	OBUSZCZAK, VERA	PHILADELPHIA, PA
	OHAR, OKSANA	BEVERLY HILLS, MI
	POLETZ, ALEXANDER	ST ANTHONY, MN
	SAWYCKY, MARIA	WEST WINDSOR, NJ
	SENDZIK, VIRA	TRENTON, NJ
	STEPANIUK, GEORGE	KEW GARDENS, NY
5	BEZUBIAK, ANASTASIA	NORTH FORT MYERS, FL
	GERENT, WALTER	W HARTFORD, CT
	MACUK, BOHDAN	BERLIN, MD
	SYWYJ, STEPHANIE	CLEVELAND, OH
	WILLIAMS, JAROSLAWA	ST LOUIS, MO

РАЗОМ ЗА ЛИСТОПАД: \$1,215

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

На Різдво українці стали єдиною родиною

Клівленд

Василь Романчук

Місцем прослави Різдва Христового Комітет „Українського села”, який організував 10 січня це свято, обрав Катедральний собор св. Володимира Української Православної Церкви США в Пармі. На свято завітали Єпископ Пармської Єпархії св. Йосафата Богдан Данило, Владика Роберт Москаль, священники українських церков різних конфесій і громада Великого Клівленду.

Співав хор Катедрального собору св. Йосафата Української Католицької Церкви під орудою Людмили Соневолд. У хорі співав і парох храму о. Богдан Барицький. Виступили православний чоловічий хор Клівленду під керівництвом Михайла Пилата, жіночий гурт „Зоря” під опікою Наталі Махлай, чоловічий квартет „Байда” з Української православної церкви св. Трійці Київського Патріархату, що в Норт Роялтоні, наймолодша учасни-

ця Поліна Комічак з парафії Святої Трійці. Клівлендський квартет „Мікуми” подарував присутнім Різдвяні вітання від керівника гурту Олега Махлая.

Завершив свято хор Катедрального собору св. Володимира, яким чимало років опікується відомий диригент Маркіян Комічак. Серед хористів були настоятель собору св. Володимира о. Іван Наконечний та його заступник о. Михайло Гонтарук.

Підсумок Різдвяної імпрези зробив о. І. Наконечний, який говорив про значимість спільного возвелічення Різдва Христового в українській громаді Великого Клівленду.

Врочистим запалюванням свічок від Вифлеємського вогню і спільними колядками у виконанні усіх учасників завершилася Велика Коляда в „Українському селі”.

У парафіяльній залі собору відбулося прийняття учасників свята, на якому відбувся конкурс на найсмачнішу кутю, в якому взяли участь понад 10 господинь. Переможницею стала парафіянка собору св. Володимира Андрея Комічак.

ПАРМА, Огайо

о. Михайло Гонтарук

6 грудня 2015 року в парафії Румунської Православної Церкви св. Марії, що у Клівленді, відбувся Всеправославний Різдвяний концерт, який щорічно влаштовує пра-

вославне духовенство Клівленду.

Цього разу у концерті брали участь вісім хорів. Український катедральний собор св. Володимира має два хори, котрі щонеділі протягом року співають дві Літургії – українською і англійською мовами. Під час особливих подій хор об'єднується і налічує 40 співаків.

Співає Український катедральний хор, яким диригує Маркіян Комічак.

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерзі

Левко Хмельковський

9 січня оселю „Українське село” відвідали учні Української школи при Українській православ-

ній церкві-пам'ятнику св. Андрія в Савт-Бавнд-Бруку разом з батьками і вчителями на чолі з директором Галиною Маринець.

Діти колядували у помешканнях і раділи ласощам та пожертвам на утримання школи.

„Українське село” відвідали учні Української школи. (Фото: Левко Хмельковський)

НЮ-ЙОРК

Валентина Глушак

Учні Школи Українознавства „Самопоміч” у Нью-Йорку підтримують Україну. Вже другий рік поспіль школа, під керівництвом директора Івана Макара, проводить благодійні акції, присвячені допомозі дітям-сиротам та воякам в Україні.

На день св. о. Миколая. 19 грудня 2015 року, учні з батьками зібрали іграшки, одяг, зошити, ручки та багато інших потрібних речей для дітей

полеглих воїнів. Цей проект був здійснений у спілці з благодійною організацією „Разом”.

Не забули учні також і про вояків на фронті. Різдвяні листівки з привітаннями, словами підтримки та подяки полетіли в Україну. Їхні віршички та малюнки підтримують героїв у важку хвилину і дають наснагу у боротьбі за майбутнє України.

Валентина Глушак – вчителька Школи Українознавства „Самопоміч” у Нью-Йорку.

Учні Школи Українознавства „Самопоміч” у Нью-Йорку з вітаннями для воїнів.

РІВНЕ

Євген Цимбалюк

Святкувати Різдво Христове приїхали 7 січня до міста 10 учнів Маріупольської школи ч. 33 за програмою акції

„Зустрічаємо Різдво разом”.

На представників Донецької області чекала цікава культурно-мистецька програма, відвідини культурних та історичних місць краю, зокрема культурно-археологічного центру „Пересопниця”, Рівненська область.

Гостей з Донбасу вітає заступник голови Рівненської обласної адміністрації Олександр Савчук. (Фото: Євген Цимбалюк)

ГЕЛЬСІНКИ

Театральна вистава „Повернення Різдва“ у виконанні Українського самодіяльного театру Товариства українців у Фінляндії, колядки та зустріч зі св. о. Миколаєм

Різдвяне свято у Посольстві України у Фінляндії. (Фото: Посольство України у Фінляндії)

ОДЕСА

Сергій Горицьвіт

6 та 7 січня мешканці міста цілими родинами поспішали на Дерибасівську вулицю та у міський парк, де на них чекав Різдвяний вертеп – імпровізоване місто Вифлеєм у давнину, житла пастухів і рибалок, купців і мудреців, а також спілкування з римськими легіонерами з клубу реконструкторів. У театралізованому святі брали участь понад 500 добровольців і 150 костюмованих персонажів.

У центрі Одеси було влаштовано святковий ярмарок, на якому свої вироби демонстрували і продавали майстри народної творчості. Особливо великим попитом користувалися вишиванки.

Добровольці організували збір фондів на подарунки дітям з сиrotинців у віддалених районах облас-

ти.

На центральній вулиці приготували довжелезний стіл з ласощами для дітей-сиріт, малозабезпечених і переселенців. Благодійний фонд „Добрий самарянин“ плянував нагодувати близько 400 дітей, але через сніговію не всі змогли приїхати. Кожен малюк отримав солодкий подарунок.

* * *

У відомих на весь світ Одеських каменоломнях 12 січня відбулася Різдвяна експедиція спелеологів „Зимова Одеса“. У дослідженнях взяли участь троє полтавців, дев'ять харків'ян, 12 киян та 19 одеситів з спортивного клубу „Пошук“.

Спелеологам вдалося нанести на мапу майже шість кілометрів лябіринту. Усі учасники експедиції продемонстрували злагожену і кваліфіковану роботу у дослідженні велетенського лябіринту каменоломень Одеси.

На центральній вулиці Одеси приготували довжелезний стіл з ласощами для сиріт. (Фото: Сергій Горицьвіт)

ЛАПШИН, Тернопільська область

Тетяна Будар

18 грудня 2015 року в селі Лапшині на Бережанщині відбулося урочисте відкриття оновленого клубу, який освятив парох місцевої церкви св. Миколая о. Василь Мізюк.

Сільський клуб два з половиною роки перебував в аварійному стані. З фінансовою підтримки приватно-

го підприємства „Качан-07“ (керівник Роману Кіндзерський) клуб повністю оновлено.

Святий о. Миколай дітям подарував солодощі, а дорослим – коровай, побажавши всім мешканцям села здоров'я, миру, успіхів та надхнення.

7 грудня в клубі відбувся благодійний концерт „Ми до вас ідемо, радість вам несеємо“, який підготували аматори сцени Вербівського сільського клубу (завідуюча Ольга Козак).

ДУБАЙ

Українська громада Об'єднаних Арабських Еміратів(ОАЕ) запросила усіх охочих 14 січня у Дубай на свято „Разом на Різдво“ з участю вокаліста гурту „Плач Єремії“ Тараса Чубая. Вечір української громади відбувся під егідою Українськкої

Греко-Католицької Церкви в ОАЕ та Консульства України в Дубаї у готелі „Rixos The Palm Dubai“.

Раніше, 9 січня, у Дубаї на запрошення соціально-культурної ініціативи „Ukrainian Clubhouse“ відбувся вечір разом з провідником гурту „Воплі Відоплясова“ Олегом Скрипкою.

„Укрінформ“

ЧЕРКАСИ

Олександр Костирко

Сніг і вітер не завадили черкаським 6 січня відзначити Різдво кутею та колядками на Театральній площі міста, де відбувся Фестиваль куті. Його започаткували шість років тому на прохання місцевої греко-католицької громади, щоб відродити давні українські традиції.

Кутю готували у двох казанах по 150 літрів. На польовій кухні працювали представники комітету самоорганізації населення „Благовісний“ та Східноєвропейського

університету. Жанна Котенко вирішила почастивати черкасців риженою кутею, перепис якої привезла з Яремчі. Наталія Баранова кутю готувала за рецептом бабусі з села Крупське на Черкащині. Як розповіла начальник управління культури Валентина Шепецька, відзначення свят в Черкасах тривало до 10 січня.

На площі працювали ярмарки, з концертами виступали творчі колективи міста. 15 січня в обласному центрі почався традиційний міський фестиваль „Різдвяна коляда“, на якому виступив Архикатедральний хор Собору св. Юра зі Львова.

У Черкасах частували кутею. (Фото: Олександр Костирко)

МИКОЛАЇВ

Оксана Орсач

Головну міську ялинку засвітили саме в День св. о. Миколая 19 грудня 2015 року. Мешканців і гостей міста зустрічав благодійний ярмарок сувенірів і новорічних виробів.

Для дітей розпочала робо-

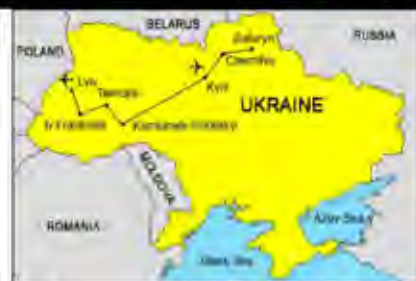
ту резиденція св. о. Миколая, де в оточенні ангелів й казкових персонажів їх поглинала дивовижна атмосфера новорічних свят.

Хороводи, народні гуляння, виступи творчих колективів, пісні, танці і вистави – все це вмістив у собі зимовий фестиваль „До о. Миколая – в Миколаїв“, театралізовані дійства якого продовжувались до 10 січня.

Діти виступають на святі у Миколаєві. (Фото: Оксана Орсач)

SCOPE TRAVEL 2016 TOURS

Sponsored by the Ukrainian
Orthodox Church of USA

A SACRED JOURNEY through UKRAINE

with Bishop Daniel

14 Day All Inclusive Tour \$2599 tw

Kyiv, Kamianets Podilsky, Ternopil and
Lviv - plus Baturyn, Chernihiv, Kaniv,
Pereyaslav Khmelnytskyj, Dnister Riverboat
Ride, Zarvanytsia, Potchajiv, Ivano
Frankivsk, Manjavyj Skyt

June 17 - 30, 2016

ПЛЕМ'Я ПЕРШІ СТЕЖІ
Організує прогулянку в
Україну для пластової
молоді від 16-го року життя.
Pending KPS approval.

МАНДРИВНІ СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ

15 Day All Inclusive Tour \$2450 tw

Kyiv - Baturyn - Chernihiv - Kaniv -
Pereyaslav Khmelnytskyj - Kamianets
Podilsky - Dnister River Water Rafting
Zarvanytsia - Lviv - Rohatyn - Yaremche
- Bukovel Ski lift ride - climb the Hoverla
Verkhovyna - Kolomyja - Lviv

June 24 - July 8, 2016

Deposit Deadline: January 30, 2016

EASTER IN LVIV

10 Day All Inclusive Tour \$1090 tw

Be in Ukraine for the most colorful,
traditional holiday - with interesting festivals:
Pysanka Festival, Easter in the Grove,
Easter Festival on Prospect Svobody!
Hotel George: Breakfasts + Dinners (2)
Sightseeing Tours (2) - fully escorted

April 24 - May 3, 2016

BEST OF UKRAINE

11 Day All Inclusive Tour \$1990 tw

Kyiv, Kamianets Podilsky, Yaremche,
Lviv - plus Chernivtsi, Ivano-Frankivsk
and a full day Dnister Riverboat Cruise
with Bakota Monastery and Kytayhorod.
Includes all sightseeing tours and entrance
fees.

Breakfast + most lunches or dinners.

Departures: July 14, Aug 11, 2016

MINI UKRAINE

8 Day All Inclusive Tour \$1190 tw

Kyiv and Lviv Includes: transfers,
sightseeing tours(2) in each city, guide.
The leisurely pace of this tour permits for
stays with family or friends in Ukraine with
possible extensions to neighboring
countries: Hungary, Poland, Austria.

Departures: July 14, Aug 11, Sept 08

AUTUMN IN UKRAINE

13 Day All Inclusive Tour \$2290 tw

Kyiv, Lviv, Yaremche, Kamianets
Podilsky, Ternopil plus: Ivano-Frankivsk,
Chernivtsi, Zarvanytsia and a full day
Dnister River Cruise with Bakota Monastery
and Kytayhorod. Includes: firstclass hotels,
all sightseeing, entrance fees, two meals
daily and gratuities.

September 8 - 20, 2016

NORWEGIAN FJORDS plus Cruise (7) Bergen (1) Oslo (1)

September 13 - 22, 2016 \$2990 tw

Most iconic Arctic trip - Norwegian coastal
voyage starting in Bergen.
The cruise runs the whole length of the
country to Kirkenes. Then fly to Oslo for final
overnight and city tour.

Optional: Stockholm Sep 22 - 25

Express train Oslo/ Stockholm,
Clarion HTL****, city tour. \$990 tw

Deposit deadline Feb 1, 2016

Scope Travel 8331 New Second St. Elkins Park, PA 19027

Airfares are not included in above land rates

www.scopetravel.com 201 463 4656 scope@scopetrave.com

РІЗДВЯНІ ПОДІЇ ПОДАРУВАЛИ РАДІСТЬ

Таня Прятка

СЛОВТСБУРГ, Нью-Йорк Український танцювальний колектив „Цвітка“ 10 січня виступив з Різдвяним концертом в будинку престарілих у Словтсбургу, Нью-Йорк.

Щороку під час Різдва колектив українського народного танцю „Цвітка“ з Рокланд Кавніті, Нью-Йорк, під керівництвом Андрія Цибика, дарує мешканцям будинку престарілих „St. Joseph's Adult Care Home“, та Сестрам Службницям Непорочної Діви Марії, які управляють будинком, різдвяний концерт на знак вдяч-

ности за можливість використувати залю щотижня для репетицій.

Діти принесли світло і любов новонародженого Ісуса жителям через виконання веселих колядок та віншувань, а також традиційних українських танців.

Після концерту батьки танцюристів підготували смачний буфет традиційних різдвяних страв. У цьому році танцювальний колектив також пожертвував 1,000 дол. управителям будинку престарілих на фонд будівельного розвитку та на покриття інших витрат.

Український танцювальний колектив „Цвітка“ в будинку престарілих у Словтсбургу, Нью-Йорк. (Фото: Василь Стахира)

ПЛЕМ'Я ПЕРШІ СТЕЖІ ОРГАНІЗУЄ ПРОГУЛЯНКУ В УКРАЇНУ

МАНДРИВНІ СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ

15 Day All Inclusive Escorted Tour
KYIV, KAMIANETS PODILSKY, YAREMCHE, LVIV
Plus: Baturyn, Chernihiv, Kaniv, Pereyaslav Khmelnytskyj,
Dnister River Water Rafting, Zarvanytsia, Rohatyn, Yaremche,
Bukovel Ski lift ride, Climb Hoverla Mt., Verkhovyna, Kolomyja
Date: June 24 - July 8, 2016
Deposit deadline: January 30, 2016
www.scopetravel.com - 201 463 4656 - 215 635 1910 - scope@scopetravel.com

Щоб розмістити рекламу у „Свободі“, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

Вечорниці Червоної Калини

Вітаємо Дебютанток
Вечорниць Червоної Калини

Презентація о годині 7:00 вечором
в суботу 30 січня 2016

Hilton Pearl River, Pearl River, New York

Докладніші інформації: KalynaDeb.org

Діана Близнак

Кароліна Анна
Винницький

Тереня Ганкевич

Ореста Геврик

Юля Гриньків

Христина Ґлух

Адріанна
Ковблянська

Зоряна Макаренко

Александра Мельник
Прибила

Наталія Юлія
Троянівська

Юлія Анна
Троянівська

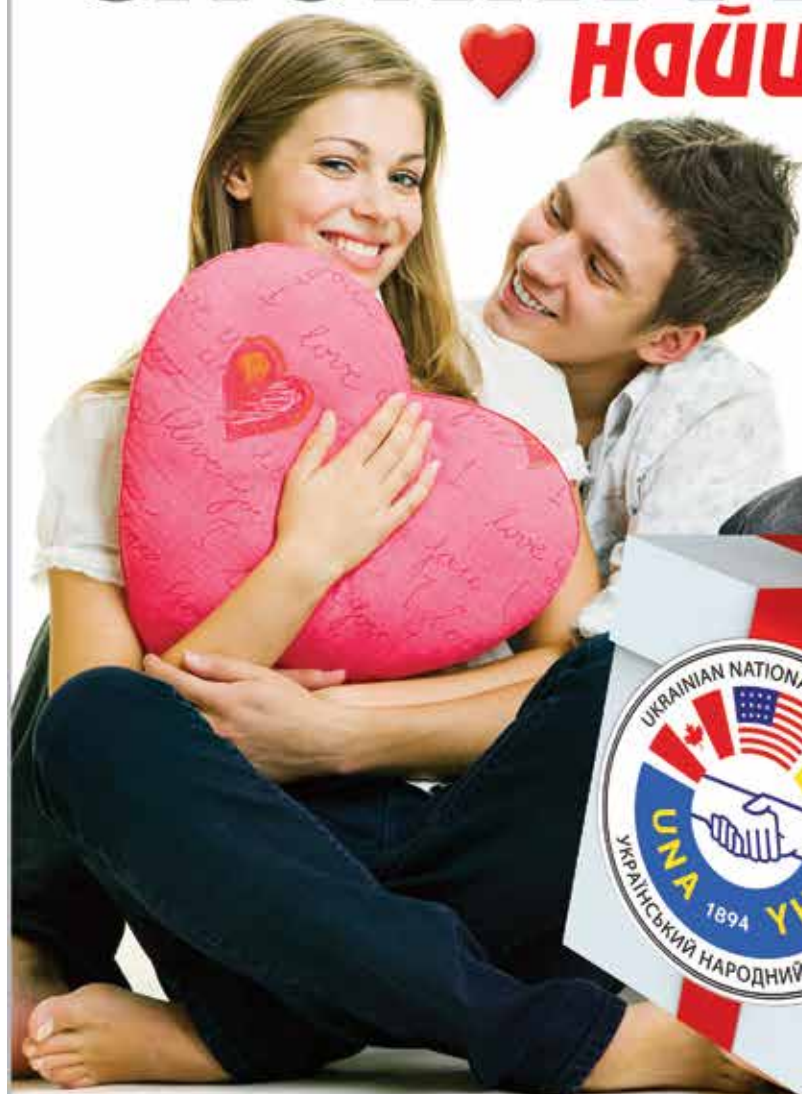

Христина Хомин

Юліанна Черник

СПОКІЙ І ВПЕВНЕНІСТЬ ♥ найцінніший подарунок!

- ♥ Страхування життя
- ♥ Ануїтети
- ♥ Страховий сертифікат (Endowment)

**Телефонуйте:
888-538-2833**

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Загальні інформації - 800-253-9862

www.UkrainianNationalAssociation.org

facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Український Народний Союз

НОВІ ВИДАННЯ

Обговорили книгу про Аллу Горську

Марія Ковальчук

„Алла Горська: душа українського шістдесятництва“. Упорядник Людмила Огнева. Київ. „Смолоскип“, 2015. 710 стор.

КИЇВ. – 11 листопада 2015 року в Книгарні „Є“ відбулася презентація книги про невідому художницю з великим серцем – Аллу Горську. У цій книзі особистість відкривається у чуйних і таких живих листах, у художніх замітках, вправах з вивчення української мови та щоденникових записках. Ця праця стала можливою завдяки сприянню Ади Кулик з Вашингтону, зусиллями упорядниці Людмили Огневої і видавництва „Смолоскип“.

Л. Огнева – громадська діячка, журналістка, науковець, до того ж і майстриня, нещодавно переїхала з окупованого Донецька до столиці. Привезла з собою оригінальну вишивку та матеріали, що збирала для книги про А. Горську. Із вивезеного постала виставка „Культурний простір Донеччини“ у музеї Івана Гончара і доповнилася книга. На виставці можна побачити десятки орнаментів, що належали різним видатним українцям: Л. Огнева відтворила і доповнила їх, відновивши тяглість української боротьби: від козацьких ватажків (і навіть давніших часів) до молоді, що загинула на Майдані та сході України. Мітотворчість у канві культурного коду вишивки збирає до купи усю національну вагу людської ідентичності.

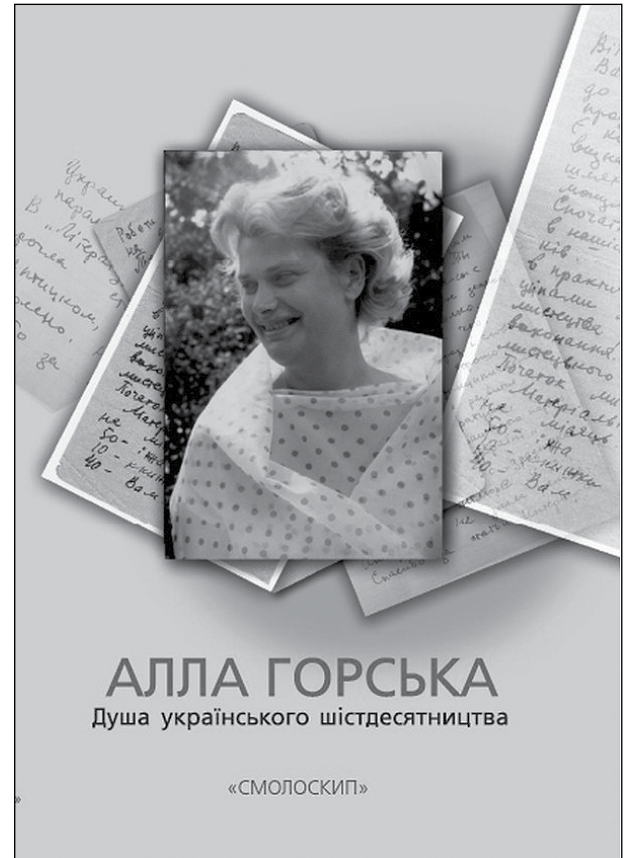
Л. Огнева розповідала гостям про те, як мало знають про А. Горську на Донбасі і чому дехто таки вважає її там за свою. Про те, як Надія Світлична вчила А. Горську української мови, даючи приклади з поезії їхніх сучасників, як вона з чоловіком Віктором Зарецьким їздила на Полісся,

якою вона була вдома і на роботі, як вона творила і жартувала.

Л. Огнева найбільше зосередилась на тому, що слід берегти на пам'ять про А. Горську. Велика кількість мозаїк, викладених рукою художниці, розкидана у містах на сході та півдні, не внесена до реєстру, а отже не захищена від варварів-збудовників. Деякі з них Л. Огнева відстоювала сама з залізною впевненістю. Вона змогла переконати будівельників припинити роботи і врятувала один з артефактів тієї доби. І не один, здавалося б, втрачений мистецький об'єкт вона відшукала самотужки: деякі містяться нині на прихованих стінах ресторанів, якісь можна знайти на кухнях закладів швидкого харчування, у закинутих школах і байкерських кльобах. Кольорові фотографії більшості робіт вміщені у книзі.

На презентації були озвучені також історії про молодість А. Горської, зокрема Лесь Танюк розповів про епізоди роботи над декораціями і костюмами в п'єсі Миколи Куліша „Отак загинув Гуска“. Тодішній Львів був місцем, де А. Горська показала себе у ролі художника театру: виставляла світло у театрі ім. Марії Заньковецької, створювала декорації, придумувала костюми, робила маски, допомагала у постановці. Л. Танюк згадував про захоплення А. Горської конструктивізмом і про експериментальне втілення її найхімерніших фантазій.

Прийшов зі своїми історіями і Богдан Горинь. З усіх найбільше запам'яталась його оповідь про рукавички. Їй було тоді 17 років, коли пішла вона з одним хлопцем гуляти на Дніпро взимку. Вже навіть сам факт, що мале дівча сміливо перейшло закутий кригою Дніпро, багато що говорить про неї. Врешті-решт, після довгої прогулянки вони, ясна річ, намерзлися і хлопець пожалівся, що змерз у руки. Тоді А. Горська зняла свої рукавички і віддала йому.

Розповів Б. Горинь про довге й важливе листування Опанаса Заливахи з А. Горською. Про те, з якою ніжністю і захватом вони читали її листи в таборах, як відчували її присутність у важких умовах.

На презентації звучали пісні, які любила А. Горська, особливо „Ой, у лузі червона калина“.

Коли звучить „А ми тую червону калину підіймемо“, значить, пам'ять про мисткиню не втрачена.

Книжка про українську вулицю

Левко Хмельковський

Дмитро Малаков. „Між бульваром і Кудрявцем“. Київ. „Либідь“. 2015. 80 стор.

Дмитро Малаков, відомий історик Києва, цього разу порадував читача книжкою, у якій докладно описано невелику вулицю столиці, в самому її центрі. Навіть кияни можуть не знати, що на місці бульвару Тараса Шевченка колись був оборонний земляний вал висотою 17 метрів. Власне, саме слово „бульвар“ французькою мовою означає „кріпосний вал“. Вал насипали, готуючись до оборони проти турків. Коли небезпеки не стало, вирішили вал зрівняти. Землю вивозили у яри. Утворилася довга вільна смуга, на якій насадили бульвар. Виникла Бульварно-Кудрявська вулиця. Назва підказувала, що вулиця єднає бульвар з районом Кудрявець.

Автор розповідає крок за кроком йде вулицею, розповідаючи про історію її будівель. З його розповіді постає історія самого Києва, котрий завжди був українським містом, хоч як не намагалися його русифікувати північні сусіди.

На початку вулиці стоїть будинок, у якому містився 130-ий Херсонський піхотний полк, у якому служив військовий комендант Київщини в роки революції Костянтин Прісовський. За часів Гетьманату він був Генеральним хорунжим, потім емігрував і жив у Франції, де підтримував зв'язки з вояками-ветеранами Української Народної Республіки.

Від вулиці відходить Чехівський провулок (раніше Харичків), в будинках якого жили регент Володимирського собору Кузьма Демиденко, його зять Андрій Проценко – соліст Київської опери. Наступний будинок ч. 2 був пристанищем групи художників, серед яких найвідоміший Микола Пимоненко. Вони заснували тут художнє училище, у якому вчили молодь директор Федір Кричевський, Фотій Красицький, Олександр Мурашко, інші відомі мистці. Серед учнів були

Іван Кавалерідзе, Анатоль Петрицький, Олександр Архипенко. У цьому ж будинку було відкрито гімназію ім. Кирило-Методіївського братства, у якій викладали Микола Зеров, Олександр Грушевський – брат відомого історика, Нестор Городовенко, Кирило Стеценко. З цієї гімназії пішли на бій під Крутами і не повернулися численні гімназисти.

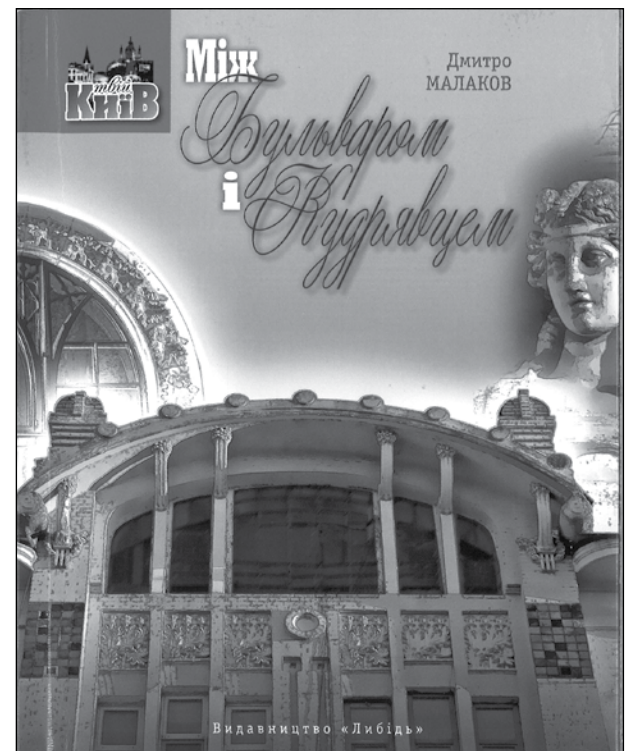
В будинку ч. 4 восени 1918 року містилася редакція газети Всеукраїнської селянської спілки „Народна Воля“. Тут жив Єпископ Української Автокефальної Православної Церкви Петро Тарнавський, розстріляний 1938 року, а в будинку ч. 10 було засноване 1906 року Товариство „Просвіта“, яке очолював Борис Грінченко. Активними діячами його були Леся Українка, Олександр Кошиць, Микола Лисенко. Далі – будинок ч. 16, садиба редакції літературно-наукового місячника „Українська Хата“, який у 1910-1913 роках редагували письменники Павло Богацький та Микита Шаповал. Перший з них під час революції був столичним отаманом, другий – міністром пошти і телеграфу.

Будинок ч. 27 береже пам'ять про німецьку родину Штайнгайлів, члени якої були активними українськими діячами. Барон Федір Штайнгайл був першим послом УНР в Німеччині, його сина Бориса вбили більшовики. На терені садиби містився пологовий будинок, у якому народилися відомі українки Тетяна Симиренко і Катерина Кричевська. До речі, Кричевські жили поблизу, на Обсерваторній вулиці.

В будинку ч. 8 жив з дружиною Б. Грінченко, коли складав словник української мови, а навпроти жив Михайло Чалий – приятель і біограф Тараса Шевченка, один з учасників його поховання в Каневі.

Під час німецької окупації в будинку ч. 24 містилася редакція газети „Українське Слово“, редакторів якої Івана Рогача з сестрою Анною, Олену Телігу з чоловіком Михайлом та інших вбили нацисти.

Автор книжки провів читачів також сусідніми

вулицями, які теж бережуть пам'ять про історичні події та їхніх учасників. Книжка розповідає про вулиці, її архітекторів, мешканців, але попри це важко не зауважити, що ця вулиця як й інші вулиці столиці, навіть у російські та радянські часи була суто українською, увійшла в історію української держави.

Варто зазначити, що видання є серійним, вже вийшло кілька путівників у розділі рубрикою „Твій Київ“. Про них можна дізнатися на вебсторінці видавництва: www.lybid.org.ua. Спеціалізоване видавництво „Либідь“ готує наступний путівник Д. Малакова „Від Кудрявця до Лук'янівки“.

З питань придбання та пересилки книжки можна звернутися у видавництво: www.lybid.org.ua, електронна пошта: info@lybid.org.ua, тел.: (380-44) 278-1131.

Щоб розмістити рекламу у „Свободі“, телефонуйте на 973-292-9800, дод. 3040

НОВИНИ НАУКИ

Конференцію присвятили дослідженням НТШ

Дагмара Турчин-Дувірак

ТОРОНТО. – 5 грудня 2015 року в Інституті св. Володимира відбулася традиційна щорічна конференція „Члени НТШ в науці”, яка мала дві сесії. Перша була присвячена 150-літтю від народження Митрополита Андрея Шептицького, а друга, загальна, представила праці науковців різних профілів. Усього в конференції виступило сім доповідачів. Головував на першій сесії Євген Ладна, на другій – д-р Дагмара Турчин-Дувірак.

Розпочав першу сесію о. д-р Петро Галадза доповіддю „Шептицький і контрверсійні моменти його життя”. Він розглянув нелегкі питання співпраці Митрополита А. Шептицького з нацистським і більшовицьким режимами в роки Другої світової війни. Йдеться передовсім про лист до Адольфа Гітлера від 14 лютого 1942 року, який підписав А. Шептицький разом з Андрієм Мельником та іншими. Це було прохання до німецької влади краще ставитися до українців, яке супроводжувалося запевненнями у найтіснішій співпраці з Німеччиною.

На підставі пізніших документів о. П. Галадза доводить, що листа Митрополит А. Шептицький не писав, а готового листа приніс йому на підпис А. Мельник. Не писав він і інших документів, зокрема „Слово Митрополита до духовенства” від 5 липня 1941 року. Це та інші послання були сфабриковані нацистами та їхніми дійсними колаборантами.

Щодо „прорадянського пристосування” Митрополита А. Шептицького в короткий період між радянським „визволенням” Львова влітку 1944 року і його смертю кілька місяців пізніше, то на його прихильніше ставлення до кремлівської влади могла вплинути зміна (очевидно, тимчасова) релігійної політики Москви з метою повернути до себе місцеве населення. Якби Митрополит А. Шептицький прожив трохи довше, то, вважає о. П. Галадза, він, напевно, змінив би свою думку щодо більшовицької окупації, так само, як змінив свої погляди стосовно гітлерівської окупації.

У доповіді „Перші релігійні книжки в Західній Україні та їх велике значення для українського народу” Любов Василів-Базюк простежила розвиток писемності в Україні через поширення церковних книг. Поширення християнства супроводжувалося писанням церковних книг, яким займалися ченці в монастирях, а з появою писаного слова з'явилися і перші бібліотеки при монастирях, і перші школи при церквах.

Про високий рівень освіти в Україні свідчать і її освічені князі-правителі. Серед них – Ярослав Осмомисл та Володимир Василькович: останній сам переписував книги і передав їх монастирям. Внаслідок воєн, ворожих навал, спопеляючих пожеж згоріли тисячі безцінних книг. І все ж такі перлини, як Пересопницьке та Волинське Євангелія, що збереглися до нашого часу, засвідчують високу культуру українського народу та його надзвичайно шанобливе ставлення до Святого Письма і писаного слова.

Учасники та організатори конференції (зліва сидять): Христя Стоділка-Цурковська, Любов Василів-Базюк, Дарія Даревич, Дагмара Турчин-Дувірак, (стоять): Христя Колос, о. Петро Галадза, Ірина Микитюк, Богдан Небесьо, Олена Сіваченко, Мирослав Іваник, Марина Кравець, Ігор Томків, Євген Ладна. (Фото: Богдан Колос)

Завершила першу сесію доповідь Христі Стоділки-Цурковської „Митрополит Шептицький – меценат української культури”. Справді, цілковито справедливим є твердження Іларіона Свенціцького про те, що за останні 300 років (мабуть, від часів Івана Мазепи) жодна особа не зробила так багато для української культури як Митрополит Андрей. Людина високої культури, він розумівся на мистецтві та безпомилково пізнавав таланти. А. Шептицький одним з перших оцінив красу і мистецьку вартість української стародавньої ікони. Він зібрав чудову колекцію ікон, а потім передав її народу, створивши Національний музей у Львові. За шедевр українського барокового мистецтва Богородчанський іконостас пензля Йова Кондзелевича Митрополит заплатив польській владі 24 тис. золотих.

Завдяки фінансовій підтримці Митрополита Андрея у найкращих європейських малярських школах вивчилася, а потім повернулася в Україну творити національне мистецтво, ціла генерація талановитих художників. Саме Митрополит Андрей сприяв переїздові з Кракова до Львова Олексі Новаківського. Для його майстерні та мистецької школи Митрополит придбав будинок поблизу Собору св. Юра. З цієї школи вийшло нове покоління українських мистців, які розвивали українське малярство в Україні і поза її межами.

Другу, загальну, сесію розпочав Мирослав Іваник доповіддю про досвід роботи з документами Другої світової війни в архівах України, Польщі та Канади. Займаючись проблемою переселення українського населення під час війни, він виявив надзвичайно цінні документи, якими перед ним 70 років жоден з професійних істориків не користувався. На жаль, вважає доповідач, серед фахівців переважають так звані „начитані” історики, а не архівісти, які замість того, щоб вивчати першоджерела, переписують один від одного неперевірені відомості, і, таким чином, створюють „мандруючі мотиви”, які насправді не мають під собою фактичної бази.

Як приклад такого мотиву, М. Іваник навів акцію виселення німцями в часі війни поляків з повіту Замостя. За польською історіографією було виселено 110 тис. поляків, а українське населення не чіпали. Більше того, польські історики стверджують, що в акції поряд з німцями брало участь багато українських поліцаїв.

Як показують архівні документи – списки населення сіл повіту, насправді українців виселяли так само, як і поляків, а відсоток українських поліцаїв, що підтримали акцію, був мізерним. Так, наприклад, з села Чесники виселили 1,000 поляків і 787 українців. З тих 81 поліцаїв, що займалися виселенням, лише чотири були українцями.

М. Іваник закликав до серйозного архівного дослідження історії. Лише в такий спосіб можна буде подолати ті негативні стереотипи щодо українців, які все ще живуть у працях багатьох авторитетних істориків.

В доповіді Олени Сіваченко були представлені результати дослідження мотивації студентів Альбертського університету, що беруть курси українистики. В дослідженні взяли участь 60 студентів, які були поділені на чотири групи. До першої входили ті, що навчаються на курсах української мови, до другої – ті, що відвідують філологічні курси, до третьої – студенти, що брали українські курси раніше, але не продовжили навчання, до четвертої – ті, що цікавляться життям української громади, але українських курсів не беруть. Аналіз опитувань виявила, що основною є мотивація інтеграційна – бажання вивчати українську мову і культуру з метою збереження культурної спадщини (94 відс. опитуваних мали українське походження) та інтегрування в українську громаду.

Цікаво, що найвищий рівень незадоволення як навчальним процесом так і власними досягненнями показали студенти першої групи – саме ті, що вивчають українську мову. Серед критичних зауважень – брак розмовної практики, невідповідність програмних мате-

ріалів до того, що насправді цікавить студентів, недиференційованість оцінювання викладачами, які не враховують різний рівень підготовки студентів. Дослідження варто продовжити в інших університетах Канади; осмислення їх результатів сприяло б вдосконаленню метод навчання на українознавчих курсах.

Сходознавець Марина Кравець присвятила свою розвідку загадковому музичному інструменту, що згадується в давньоруських літописах як „замарні”, „замарна”, чи „замри” (Михайло Грушевський, зокрема, пише про „замарнія писки” в першому томі „Історії України-Руси”). Вона припускає, що йдеться про вузький духовий інструмент з подвійною тростиною арабського походження під назвою зумара або зурна, який проник до Києва.

Остання доповідь, виголошена кінознавцем д-ром Богданом Небесьо, була присвячена нині забутій постаті українського теоретика кіно 1920-их років Леоніда Скрипника. Інженер за освітою, Л. Скрипник в 1926 році – в період бурхливого розвитку української культури в молодій Радянській Україні, – кинув інженерський фах і перейшов на працю в галузі культурній. За неймовірно короткий час (він помер від туберкульозу в 1929 році) він зробив дивовижно багато як прозаїк, публіцист, перекладач і теоретик кіномистецтва. Незвичайним є його роман „Інтелігент” 1927-1928 років, який інспірований кінематографом за змістом і формою, і в якому процес читання імітує процес перегляду німого фільму. Особливе значення має і праця Л. Скрипника „Нариси з теорії мистецтва кіно” 1928 року, адже до нього в світі існували лише чотири кінознавчі праці. У своїй книзі Л. Скрипник аналізує специфіку кіно, його елементи та функції, а також пропонує оригінальну концепцію ритмічної структури фільму, яка і сьогодні заслуговує на увагу теоретиків кіномистецтва.

Конференція викликала велике зацікавлення серед слухачів і показала, що такі конференції слід продовжувати і в майбутньому.

Вивчаймо українську...

(Закінчення зі стор. 5)

бути зі списку, з університету, з організації; а коли йдеться про відхилення від правила, від чогось узвичаєного, потрібно вживати виняток. Усі без винятку, виняток із правила, це не становить винятку тощо.

Губернатор чи голова?

Оскільки в адміністративно-му поділі України немає губерній, то немає й підстав для вживання слова губернатор. Маємо казати обласний голова. Замість непотрібного мер – міський голова.

Дощовий чи дощовитий?

Часом збіднюють лексичний запас, не розрізняючи паронімів, зокрема дощовий і дощовитий. Дощова вода, дощові краплини, дощовий потік, але дощовитий день, дощовите літо, дощовита погода. У публічному мовленні на все кажуть дощовий.

Немає приналежати, є належати.

В українській мові немає дієслова приналежати, є належати. Від нього походить прикметник належний, з яким пов'язаний іменник належність. Тож його й треба вживати замість штучного приналежності, яке так полюбляють журналісти й урядовці.

Діячка, а не діяч.

Коли йдеться про жінку, маємо слова діячка, вчителька, журналістка, волонтерка, патріотка, а не діяч, учитель, журналіст, волонтер, патріот, як чуємо в засобах масової інформації. Чоловічі прізвища на -енко в українській мові відмінювані. А деякі працівники радіо й телебачення кажуть: твори композитора Миколи Лисенка, зустріч з Василем Василенко, замість Лисенка, Василенком. Ім'я Ігор належить до іменників м'якої групи, тож у кличному відмінку має бути Ігорю, як Василю, Кобзарю, лікарю, а не Ігорє. Іменники завідувач, командувач потребують після себе додатка в родовому відмінку,

а не в орудному: завідувач відділу, командувач фльоти, а не командувач фльотой. Це все одно що директор заводом замість заводу.

Чи правильно вживати слова: видиво (відео), відгук (коментар), обнова (оновлення)?

Слова, об'єднані в ці пари, мають різні значеннєві відтінки. Видиво – те саме, що привид, примара, видіння, образ, що постає в уяві. Наприклад: „Видиво пройдених шляхів невідступно стояло в них перед очима“ (Леонід Первотомаский). Відео (лат. video – дивлюся) – компонент складних слів на зразок відеограма, відеосигнал, відеотелефон. Відгук – відгомін; відлуння; відповідь; критична стаття. Коментар (лат. commentarium – тлумачення) – тлумачення, примітки до тексту. Обнова – нова, щойно придбана річ. Оновлення – заміна старого новим.

Чи потрібна кома в реченні: „Я не знаю, у чому річ?“

Кома потрібна. Це складно-підрядне речення з підрядним з'ясувальним. У реченні „З огляду на його талановитість та постійну працю він став шанованою й відомою людиною“ коми не потрібно. А якби було „З огляду на те, що він був талановитий і працюючий, його поважали всі“ кома потрібна.

Чи є помилка в перекладі з англійської книжки „The Girl on the Train“ - „Дівчина у потязі“? Може, „Дівчина у потязі“?

Помилки немає, можливі обидва варіанти, але поширеніший другий. Помилка у вживанні прийменника: після голосної пишемо не у, а в. Отже, „Дівчина в потязі“.

Їхній чи їх? І- чи і?

Займенник їхній завжди є означенням: їхні діти, їхня хата. А їх – це додаток, який при прямому порядку слів стоїть у постпозиції. Отже, їхні порядки, при відмінюванні їх. Порівняймо: при відмінюванні іменників. При їх відмінюванні – це все одно, що сказати при іменників відмінюванні. У проекті українського право-

пису, як і в словнику за редакцією Бориса Грінченка, закінчення -и в родовому відмінку однини іменників третьої відміни мають слова, що закінчуються на -ть з попереднім приголосним: радість, честь, чверть тощо. А також слова кров, отже, любов, осінь, сіль, Русь, Білорусь. Решта має закінчення -і: радости, чести, чверти, крові, любові, осени, соли, Руси, Білоруси. Але: відповіді, подорожі, ночі, тіні й подібне.

Венеційський чи венеціанський?

Ліпше вживати венеційський. Це слово утворене від Венеція за допомогою українського суфікса -ськ- без іще одного запозиченого суфікса -ан-. Венецький, наявне в літописах, тепер сприймаємо як застаріле.

Чи правильно писати „Є два Львова“?

Неправильно, має бути два Львови.

Вірний – це незрадливий

Слово вірний – синонім до незрадливий. У значенні правильний його використовувати не варто. На позначення належності до церковної спільноти можна вживати й віряни (ліпший варіант), і вірні.

Гуртовий чи оптовий продаж товарів?

Українські варіанти гуртовий продаж товарів, гуртова торгівля, гуртова ціна, гуртом і вроздріб. Слово оптом уведено в українську мову в період зближення мов у колишньому Радянському Союзі.

Про Сіверськодонецьк.

Ще в 1960-их роках український мовознавець Олексій Стрижак у журналі „Мовознавство“ написав ґрунтовну статтю про саме такий варіант цієї назви, бо місто розташоване над річкою Сіверський Донець, тож немає жодних підстав чіпляти до цього міста суржикову назву, недолугий витвір безграмотних чиновників Северодонецьк.

Про м'які й тверді закінчення прикметників на -ний, -ній.

За сучасним правописом, що

відбиває особливості більшості говірок української мови, пишемо й вимовляємо західний, східний, народний, блакитний, але давній, могутній, синій.

Чому недоречно вживають слова знаходиться й виглядати?

Знаходиться в українській мові використовують тоді, коли щось загублене повертається до власника. Наприклад: знайшовся загублений паспорт. Решта значень російського знаходиться – перебувати, бути, міститися, розташовуватися. Виглядати – це дивитися звідкись, наприклад, виглядати з вікна. А російське виглядеть українською мовою – мати вигляд. Наприклад: „Ви маєте гарний вигляд“. Бо коли кажуть: „Ви гарно виглядаєте“, хочеться запитати: „Звідки?“ Недоречно вживають слова, бо не заглядають у словники, покладаючись на власну ерудицію.

Чи можна казати економити або заощаджувати на їжі?

Можна. Цей стислий вислів постав із ширшого: заощаджувати гроші, купуючи дешевшу їжу в меншій кількості.

У чому полягає відмінність між словами правовий і правничий?

Правовий походить від слова право, стосовний до права: правова рівність, правова норма. Правничий – від правник, фахівець у галузі права, юрист. Правничий – синонім до слова юридичний: правничий факультет, правничі науки.

Олександр Пономарів – доктор філологічних наук, професор катедри мови та стилістики Інституту журналістики Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. автор понад 250 наукових праць про українську мову, укладач і редактор численних словників та підручників, заступник голови Всеукраїнського товариства „Просвіта“ ім. Т. Шевченка; відповідальний редактор газети „Київський університет“, головний редактор „Записок Наукового історико-філологічного товариства Андрія Білецького“.

Поспівчуваймо Європі...

(Закінчення зі стор. 1)

До поліції надійшло понад тисячу скарг від потерпілих. Влада опинилася в дурному становищі, коли й відмовлятися від „політики інтеграційної відкритості“ не хочеться, але й не реагувати на грубе порушення громадського порядку вже не вдається. На сором німецькій демократії, офіційна преса мов води в рот набрала щодо тих подій – так, ніби нічого не сталося. Навіть Канцлер Ангела Меркель у першій своїй реакції на напади в Кельні дозволила собі „політкоректну“ брехню, запевняючи спільноту, нібито серед нападників не було сирійських чи арабських біженців.

Все це, м'яко кажучи, не працює на авторитет ЕС. На тлі останніх подій в Німеччині, а також цілком подібних – у Франції, годі дивуватися з наміру британського Прем'єра Дейвида Кемерона провести в країні референдум про можливий її вихід з ЕС – у тому випадку, якщо ЕС далі змушуватиме Англію до переходу на євро і якщо не відмовиться від контрпродуктивної міграційної політики. Обґрунтовуючи плян Д. Кемерона, лондонське видання „The Telegraph“ пише в редакційній статті: „... Творці Європейського Союзу обіцяли принести мир та процвітання, але через своє політичне безглуздя принесли тільки борги, відчай і розпад... Замість захищати європейську цивілізацію, ЕС став тим, хто знищує нашу спадщину та ідентичність, висміюючи патріотизм і концепції національного суверенітету, відкриваючи

кордони і намагаючись просунути культурне багатоманіття...“.

„The Telegraph“ припускає, що „2016 рік може стати роком розвалу ЕС“. Не радісніші для об'єднаної Європи прогнози на найближче десятиріччя оприлюднила американська аналітична організація „Stratfor“: криза в ЕС поглиблюватиметься, інтереси більш розвинутих і менш розвинутих держав не збігатимуться, євроскептицизм зростатиме. Щоправда, станеться значне послаблення Росії, чим скористається Польща, котра може стати не просто сильним геополітичним гравцем, але й провідником антиросійської коаліції.

І ще один дуже важливий висновок „Stratfor“: „В усьому світі послаблюватиметься роля геополітичних союзів – натомість на передній плян знову вийдуть національні держави“.

Що у цих умовах було б найко-

риснішим для України? Стратегічна програма вміщається в цих декількох словах: остаточно стати собою і бути собою.

У своєму „Закликові до Президента Петра Порошенка“ відомий український дипломат Володимир Василенко пише в журналі „Український тиждень“ (8 січня): „2016 рік має стати роком започаткування україноцентричної гуманітарної політики. У всі часи, а надто в часи історичних випробувань і змін, запорукою національної єдності та міцності держави є системна гуманітарна політика, здійснювана в освітній, мовно-культурній, інформаційній та конфесійній сферах, а також у царині історичної пам'яті“.

Залишається сподіватися, що цей голос неодмінно буде почутий – якщо не Президентом, то тією здоровою частиною українського суспільства, від думки і дії якої залежить доля України.

ПОШУК ПРИМІЩЕННЯ

Канадський адвокат, який по-дорожує поміж Торонтом і Нью-Йорком, пошукує приміщення на час його побуту у Нью-Йорку, найкраще в південному Мангтані або українській дільниці Нью-Йорку недалеко ресторану „Веселка“. Говорить українською, може дати легальні та практичні поради. Зацікавлених просимо телефонувати: **Тел.: 416-342-5537**

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: (212) 473-3550

ХРИСТИНА БРОДИН

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

CHRISTINE BRODYN

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.

Springfield, NJ 07081

Tel.: 973-376-1347

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

STEPHAN J. WELHASCH

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922

Tel.: 908-508-1728 • Fax: (973) 292-0900

e-mail: swelhasch@gmail.com

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Омиті кров'ю прапори подорожують Україною

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – Виставка національних прапорів, які побували на Майдані та зоні антитерористичної операції, прибула 25 грудня 2015 року в Одеську область. Спершу прапори були показані на головній площі міста Балти, а вже наступного дня вони вирушили в подорож районними центрами Одещини.

Уперше ці прапори-реліквії були представлені 23 серпня 2015 року на День державного прапора в Києві. Цю виставку урочисто відкрив Президент

Петро Порошенко.

В експозиції понад 60 прапорів різних форматів. Це стяги з війни, які захисники України виносили з жорстоких боїв, прапори з Національного музею історії: від прапора українських пластунів 1931 року до прапора з написами бійців добровольчого Київського козацького полку ім. Тараса Шевченка, які охороняли місто Новоазовськ влітку 2014 року.

Постійне місце цієї виставки Івано-Франківськ, але там вона буває лише періодично.

Прапори-реліквії, омиті кров'ю героїв Майдану і війни з Росією. (Фото: Сергій Горицвіт)

Салезіяни провели свято у Львові

о. Євген Небесняк

ЛЬВІВ. – 14 жовтня 2015 року, свято Покрови Пресвятої Богородиці, залишить незатертий слід у серцях всіх тих, хто замешкує чи відвідує салезіянський комплекс у Личаківському районі міста: церкву Покрову з прибічним монастирем та Молодіжний навчальний центр ім. св. Івана Боска з прибічним Родинним домом-сиротинцем.

Уже в день передсвяття 60 сиріт з своїми вихователями зібрались у просторій бібліотеці Родинного дому, щоб відзначити День захисника України. Заступник директора Родинного дому Василь Писарчук привітав всіх зі святом та попросив о. Євгена Небесняка, що приїхав з Манчестеру, Англія, до Львова у відпустку, відкрити святковим словом академію.

Гість розповів про те, як Мати Божа своїм покровом захищала Почаївський монастир від нападу турків. Пояснив також, як козаки під час знищення Січі взяли зі собою ікону Покрови, яка зберігалася у церкві на Січі, за Дунай, де заснували Задунайську Січ. В кінці він розповів дітям про св. Івана Боска, засновника римокатолицької чернечої конгрегації активного способу життя у 1859 році в Турині – Салезіянського товариства.

Вихователі Родинного дому підготували зі старшими сиротами ряд сценко та пісень на тему козаків.

Наступного дня святкування було продовжене в церкві. Богомольці зібрались на подвір'ї храму перед іконою св. Івана Боска. Єпископ-помічник Київської архієпархії, секретар Синоду та адміністратор Патріаршої курії Української Греко-Католицької Церкви Богдан Дзюрах у сслужінні священиків-салезіян оо. Кароля Маніка – провінціала, Андрія Боднара – пароху церкви та настоятеля Покровської спільноти, багатьох єпархіальних отців поблагословив ікону з великою радістю усіх.

Ікона св. Івана Боска.

Відтак всі повернулись до церкви, де була відслужена Літургія. Співав церковний хор. У своїй проповіді владика пояснив значення свята для українського народу, а вже після Літургії закликав вірних склати пожертви на підтримку українського війська, що захищає цілісність України. Люди зібрали 11 тис. грн.

Святковий обід для запрошених відбувся у великій залі Родинного дому, підготовлений у ресторані „Смаколики“, що міститься на першому поверсі Родинного дому. Під час обіду виступили з промовами громадські та церковні діячі. Парох о. А. Боднар висловив щире подяку Владиславу Богданові за те, що він прийняв запрошення бути разом з парафіянами на святі, подякував також всім, які своєю присутністю звеличили цей день.

Вже втретє відбувся фестиваль документальних фільмів

Оксана Орсач

МИКОЛАЇВ. – 12 грудня 2015 року в місті відбувся останній показ XII Міжнародного мандрівного фестивалю документального кіно про права людини „Docudays UA“. Вперше цей фестиваль було проведено в 2003 році. Від самого початку організатори вирішили, що відвідувачим з своєю програмою регіони України. Так виник мандрівний фестиваль „Дні кіно про права людини“.

20-27 березня 2015 року відбулися перші покази у Києві, а на початку жовтня фестиваль вирушив у мандрівку іншими містами України. 5 грудня кінопокази розпочалися у Миколаєві.

Вже втретє Миколаїв зустрів цей фестиваль. Місцем для нього

обрали Палац культури „Молодіжний“, де розпочав програму естонський документальний фільм „Звідки з'являється пил і куди пропадають гроші“. Окрім нього, на суд глядачів було представлено кінострічки з Чіле, Польщі, Грузії, Ізраїля, Бельгії, а також з України – „Скрізь Майдан“ та „Медик йде останньою“ (спільно з Угорщиною). Завершився фестиваль фільмом режисера Іржі Стейскала „Яма“, який став кінопортретом однієї української родини.

Провідною на фестивалі стала тема пропаганди, адже в цей нелегкий час, коли війна підкралася вже надто близько, її гострі колочки сягають найвіддаленіших кутків України й світу, де зброєю стала інформація.

Театр Кривохижі не відбувся

Світлана Орел

КІРОВОГРАД. – 5 листопада 2015 року у приватній картинній галерії „Єлисаветград“ відбулася творча зустріч з засновником єдиного в Україні Музею хореографічного мистецтва, Народним артистом України Анатолієм Кривохижею, якому 1 грудня виповнилося 90 років.

А. Кривохижа – художній керівник ушлявленого ансамблю „Ятрань“, з якого вийшла плеяда талановитих хореографів, потім – не менш знаменитого гурту „Зоря-

ни“, автор кількох книг про хореографічне мистецтво.

Коли до міста на початку 1930-их років приїхав відомий хореограф Микола Анкудінов, почали ставити балети. Саме виступ танцювальної групи М. Анкудінова молодий вояк А. Кривохижа побачив у далекій Австрії наприкінці Другої світової війни, і переконався, що його душа належить танцю.

Переломним для А. Кривохижі стало знайомство з Павлом Вірським, який запросив ансамбль

(Закінчення на стор. 16)

Молилися за мир в Україні

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 18 жовтня 2015 року, під час святкування 150-ліття від дня народження Митрополита Андрея Шептицького, відбулася молитовна хода – Молитва на Вервиці за мир в Україні. Очолив ходу Єпископ-помічник Львівський Української Греко-Католицької Церкви Венедикт. Участь у ході взяла велика кількість духовенства та чисельно згромаджені вірні. На чолі ходи несли Чудотворну ікону Матері Божої Теребовлянської.

Хода, вже традиційно, розпочалася від храму св. Архистратига Михаїла. Її учасники молилися на вервиці за мир і Божу мудрість для українського народу. Закінчилася хода

на площі біля Собору св. Юра, біля пам'ятника Митрополитові Андреєві, де Владика Венедикт звершив Молебень до Пресвятої Богородиці і виголосив проповідь до присутніх моїльників.

Після проповіді уся спільнота промовила молитву на прославу Митрополита Андрея. Відтак, дружина загиблого героя війни на сході Ірина Гурняк промовила молитву Митрополита Андрея до Пресвятої Богородиці за мир та спокій.

Чудотворну ікону виставили для поклоніння на подвір'ї собору. На закінчення молитовної ходи був урочисто зачитаний декрет про надання повного відпусту в Архикатедральному соборі св. Юра на свято Покрови Пресвятої Богородиці.

Молитовна хода у Львові. (Фото: Маріанна Осадца)

Театр Кривохижі...

(Закінчення зі стор. 15)

„Ятрань“ до участі у Декаді українського мистецтва в Москві. Великий мистець порадив перейти до поглибленої роботи над українським народним оригіналом. Довелося прискіпливо працювати з фондами Інституту фолкльору та етнографії, розпитувати, переглядати старі записи. Створили оркестру і вокальну групу. „Ятрань“ освоїла у танцювальних номерах весь річний обрядовий цикл українського календаря.

Уряд схвалив програму і почали готувати „Ятрань“ до виступів у США, Канаді, Англії, де залі, стоячи, аплодували „Ятрані“, її українському духові, який вона зуміла принести на далекі континенти усупереч всьому, в роки глухого застою та „холодної війни“.

Дехто з закордонних українців після концертів „Ятрані“ почав утворювати нові танцювальні колективи. Кілька років тому у квартирі А. Кривохижі пролунав телефонний дзвінок з Філадельфії – просили відродити „Ятрань“ і знову приїхати на гастролі.

А. Кривохижа пригадує перший концерт у Нью-Йорку, в Радіо-Ситі, який пройшов з великим успі-

Народний артист України
Анатолій Кривохижа.

хом. А у газеті „Нью-Йорк Таймс“ з'явилась рецензія Клайва Бернса: „Ми бачили ансамбль Мойсеева з його експресією, ансамбль Вірського з його філософською розсудливістю, а в „Ятрані“ є усе це, але з більшою природністю. І тому треба вважати цей колектив найкращим у світі“.

А. Кривохижа припускає, що саме ця рецензія призвела до кінця „Ятрані“. Кому сподобається, коли про твого конкурента таке пишуть у західному світі?

А тут ще двоє учасників ансамблю у крамниці не заплатили за ковбасу. Це помітили, їх покарали. І ця пляма стала ніби постійною причиною заборони подальших закордонних гастролей. Багато хто вважає, що той випадок був старанно спровокованим – не могло КГБ допустити українського тріумфу. Відтоді „Ятрань“ стала „невиїзною“.

На нинішню зустріч прийшло багато колишніх учасників колективу, зокрема староста „Ятрані“, пізніше балетмайстер обласного академічного музично-драматичного театру ім. Марка Кропивницького Жанна Олійниченко.

А. Кривохижа пізніше очолив колектив обласної філярмонії „Зоряни“, який вважали театром пісні, музики і танцю. Почалась робота над створенням нової мистецької форми, яка б відповідала ідеї театру. Це мав бути перший в Україні театр, у виставах якого розкривалися б сюжети сценічного дійства.

Ще не закінченою роботою зацікавився колега з Америки Тарас Левицький і запропонував співпрацю з своїм ансамблем танцю „Волошки“ з участю відомого американського балетмайстера Марка Моріса. У США була здійснена постановочна робота, на яку були витрачені великі

гроші. Відбулися прем'єри підготовлених програм. На підтримку майбутніх гастролей українці у США надали фонди. Але сталося не так, як гадалось.

Незадовго до гастролей директор філярмонії розірвав контракт співпраці, все повернулось до попередньої практики. Перший в Україні Театр народної музики пісні і танцю не відбувся.

А. Кривохижа говорить: „Театр – це синтез слова, музики, пластики та художнього оформлення. Ці мистецтва, доповнюючи одне одного, створюють цілісність образу вистави. Чому б нашим професійним колективам не будувати свої програми за таким принципом, де розкривалися б сюжети народного дійства, які підпорядковувалися б конкретній темі? Вистави за такими схемами були б змістовнішими, цілісними та професійнішими. Все, що збиралось роками, я використав у своїй творчій роботі та виклав у своїх книжках. Я встиг багато у цьому житті, але закінчую його з відчуттям не здійснених своїх можливостей. Люди, які через керівні амбіції не дали мені завершити роботу над новою формою, так і не зрозуміли, що знищили майбутнє колективу. З собою, кажуть, нічого не забереш, тому я раджу іншим скористатись моїм доробком“.

Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Завантажте наш мобільний додаток
для зручності контролю за рахунками!

Шукайте **SUMA FCU Mobile**

- Депозит чеків
- Перегляд балансів та історії транзакцій
- Перекази між рахунками та оплата позичок
- Оплата рахунків та більше

Телефонуйте 914-220-4900.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA

E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936

E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг'Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвені

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

E-mail: newhaven@sumafcu.org

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 120 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати: **973-292-9800 дод. 3042**

Річна передплата – \$90. Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

ПОДОРОЖІ

Дніпропетровськ повертається в Україну

Олександр Вівчарик

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Про Дніпропетровськ я мав уявлення, як про особливо радянське місто. Коли я їхав з батьками з заслання на півночі Росії в Україну, до вагону прийшов молодий чоловік, котрий розмовляв вишуканою українською мовою. Його обстежували у Дніпропетровській психіатричній лікарні саме через те, що він скрізь послуговувався українською мовою. Влада вважала це психічним відхиленням.

У Смілі зі мною у клясі вчився хлопець, батько якого сидів у тій же психіатричній лікарні, бо ніби хотів втекти за кордон.

Дніпропетровськ був батьківщиною генерального секретаря Центрального комітету Комуністичної партії Леоніда Брежнєва, а як центр ракетно-космічного будівництва був закритий для чужинців. Секретарем партійного комітету найбільшого заводу ракетно-космічної техніки був Леонід Кучма, який потім став Президентом України. То до міста я їхав 5 листопада 2015 року з деяким упередженням.

Усі його вулиці і підприємства, названі іменами російських більшовиків, переконливо свідчили, що радянське минуле нікуди ще не поділося. Але мій приятель, з яким я зустрівся у Дніпропетровську, заперечив:

„Повір, Сашко, що це вже далеко не те місто, яким воно було ще два роки тому. Зараз чимало дніпропетровців захищають Україну зі зброєю в руках, українським прапором пишуться, а пам'ятник Ленінові знесли“.

Місцевий гуморист нещодавно заявив: „У Дніпропетровська не було смаку, кольору й запаху, він народився у 2012 році. Тепер і його, і вулиці треба перейменовувати, бо такі питання потрібно вирішувати на користь майбутнього. Історія довша, аніж наші уподобання“.

27 квітня 2012 року в Дніпропетровську сталася серія вибухів. Це були одні з перших терористичних актів в Україні. Пристрої були саморобні. Усі вони вибухнули на головній вулиці міста – проспекті Карла Маркса. Перший вибух стався на трамвайній зупинці „Оперний театр“. У місті були певні, що це повторення путінських вибухів житлових будинків у Москві та Волгодонську, як підстава для звинувачення українців-демократів у тероризмі. Деяких і справді протримали за ґратами.

Саме тоді Дніпропетровськ кардинально змінився. Його до того, по суті, радянські мешканці, які не дуже підтримували Майдан, вразили Україну сплеском українського патріотизму. Коли Крим готувався до „референдуму“ щодо відокремлення від України, у Дніпро-

Найбільший в світі тризуб. (Фото: Олександр Вівчарик)

петровську з'явилося багато донецьких „тітушок“, а регіонали зібралися під російськими прапорами на площі з гаслами: „Крим – Росії!“. Міліція їх не чіпала, а коли українці почали скандувати „Ганьба!“, то їх міліція забрала до в'язниці. Тепер я навмисне розмовляю у Дніпропетровську з людьми, звертався до них з запитаннями тільки українською мовою. І ніхто не поглянув на мене косо, ніхто не здивувався.

Я бачив українську символіку, повагу до захисників Вітчизни, я бачив усміхнених, привітних

людей, я з гордістю дивився на найбільший в світі тризуб, намальований на недобудованому хмарочосі, і я повірив, що знаходжусь, хай і в російськомовному, проте українському місті.

Я вірю, що тут уже нікого не садитимуть до психіатричної лікарні за українську мову, а термін „жидобандерівець“, який народився саме у Дніпропетровську, свідчить, що люди тут збагнули і усвідомили, на чиєму боці правда, вони цінують свободу свою й інших і мають здорове почуття гумору.

Присутність України в Дніпропетровську вже відчувається, навіть в російськомовних написах.

Україна між...

(Закінчення зі стор. 3)

перш за все, обмеженими можливостями людей. Економічні права звичайної людини пригнічені, чесно виростити бізнес майже неможливо.

Водночас є люди з іншим статусом, і неважливо, як їх називати — баронами, номенклатурою чи олігархами. Їхні можливості принципово інші. Вони інші не тому, що багаті, а багаті тому, що інші. Не талант і не праця породжують їхнє багатство, а влада чи близькість до неї. Водночас багатство породжує владу, і коло замикається.

На Майдані народ виборів політичну свободу. Тепер ніхто і ніщо не загрожує свободі слова, зібрань, критики, створення політичних та громадських організацій. Попри гречку на виборах та пасивність значної частини населення, Україна є досить вільною країною у політичному сенсі.

Разом з тим, економічна свобода залишається однією з найнижчих у світі.

Оцінка України за рівнем економічної свободи — 162-ге місце, а минулого року було 155-те. Отаке „покращення вже сьогодні“. Ми у хвості, і товаристо тут характерне: Конго, Іран, Туркменістан, Зімбабве, Венесуела, Куба.

Що означає економічна свобода? Це комплексний показник, що включає верховенство права, у тому числі захист прав власності, свободу від корупції, невтручання держави в економіку (помірні податки, помірні державні витрати), ефективність регулювання у сфері бізнесу та трудових взаємин, відкритість ринків для торгівлі, інвестицій, фінансових операцій.

Питання таке: як довго країна з високою політичною свободою може залишатися з низькою економічною свободою?

Зрозуміло, що, спираючись на політичну свободу, люди будуть намагатися вибороти свободу еко-

номічну. Адже політична свобода потрібна не сама по собі, а для забезпечення достойного життя. Можливість критикувати уряд на кожному розі без будь-яких наслідків задовольняє лише слабе суспільство, а українці довели, що вони не є слабким суспільством.

Врешті, або економічна свобода значно підвищиться, і тоді мільйони людей (як свого часу зробили європейці) кинуться заробляти собі чесною працею на нові квартири, авто та подорожі, витрачаючи енергію на позитив, а не на протест.

Або, для забезпечення економічної несвободи, елітам доведеться почати потроху зменшувати свободу політичну. Чим завершилася попередня спроба це зробити, ми знаємо. Один сидить у Ростові, решта деінде, а тим часом міжнародні спецслужби полюють на їхні банківські активи.

Політичним елітам сьогодні треба прислухатися до власного

інстинкту самозбереження. Стрімке економічне піднесення, що буде наслідком зростання економічної свободи, швидко збільшить їхні статки. Натомість наступна гостра фаза політичної кризи може завершитися руйнацією цілої країни, і тоді є ризик залишитися з порожніми руками. Треба приймати рішення. Обмежитися реформаторською риторикою не вийде.

Найперші кроки до економічної свободи — податкова, бюджетна та судова реформи. Це невиконане завдання 2015 року є першим пріоритетом нині.

Не забудемо, що Майдан, який привів до влади тих, хто її має, був не лише національно-визвольною та ціннісною, але й економічною революцією.

„Українська правда“, 11 січня

Валерій Пекар – економічний експерт, громадський діяч, керівник Бізнес-школи Києво-Могилянської академії.

LAW OFFICES OF ZENON B. MASNYJ, ESQ.

In the East Village since 1983

Serious personal injury, real estate for personal and business use, representation of small and mid-size businesses, securities arbitration, divorce, wills and probate.

(By Appointment Only)

29 EAST 7th STREET
NEW YORK, NEW YORK 10003
(212) 477-3002

Друкарня COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

**В Дев'яту Річницю
коли відійшов у Божу Вічність
Наш Найдорожчий
Чоловік, Тато і Дідусь**

св. п.

д-р МИКОЛА Ю. БОГАТЮК

2 січня 1926 – 22 січня 2007

Професор Емерит Економії

нар. 2 січня 1926 р. в Тернополі, Україна
син о. д-ра Теодора і Ольги Богатюк

- * Професор економіки ЛеМойн Каледж, Сиракуз, Н.Й. впродовж 35 років;
- * Визитинг професор Університет Вирджинії; Інститут Менеджменту „Львів”; Український Католицький Університет, Рим;
- * Професор і Декан Факультету Права і Економіки, Український Вільний Університет, Мюнхен;
- * Віце-Президент Дорадчої Академічної Ради, Гарвардський Науковий Інститут, HURI;
- * Віце-Президент, Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці; дійсний член НТШ-А;
- * Редактор “Ukrainian Quarterly” і “Фенікс”;
- * Економічний коментатор “Голос Америки” USA;
- * Президент Сеньйорату ТУСМ ім. Міхновського;
- * Член-основник, Українське Академічне і Професійне Товариство;
- * Голова, УКА Сиракуз, Н.Й.;
- * Вишкільна Рада, СУМА;
- * Організація Українських Націоналістів (ОУН), член

Мотря Богатюк з синами, внуками і родиною

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$7	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний” з каталога

вміст пакунок:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
оля - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салями - 3
ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

Цього року сповняється десята річниця, відколи 23 січня 2006 р.
відійшов від нас найдорожчий Батько, Дідо і Прадідо

св. п. д-р Роман Барановський

Лікар ветеринарної медицини, працював в багатьох ділянках Ветеринарії, Пластун до кінця життя, письменник та громадський діяч, котрий віддав свій час та любов для різних українських організацій.

Теж сповняється п'ята річниця 28 березня 2011 р., коли його
подруга в колесі життя,

св. п. д-р Стефанія Барановська,

заснула останній раз з родиною біля неї. Так з цією подією, вірвалась та родинна нитка, що лучить родичів, дітей, внуків і правнуків!

Жили Роман і Стефа в багатьох містах Америки, а на свої останні „золоті роки” зажили коло улюбленої Союзівки в Кергонксоні, Нью-Йорк, де вони дальше працювали і ревно підтримували свою рідну церкву, організації та близьку улюблену громаду.

Згадуємо наші родинні зустрічі і їхня пам'ять все залишиться в наших серцях.

З нагоди цих річниць Служби Божі в їхню пам'ять будуть відправлені в церквах св. Івана Хрестителя в Сейлем, Мас., та св. Марії в Норт-Порт, Фла.

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

У глибокому смутку повідомляємо членство
Спільноти Української Молоді в Америці та
українську громаду, що у вівторок, 1 грудня
2015 року несподівано відійшов до вічності

СВ. П. друг МИРОН КОРНАГА

народжений 3 квітня 1927 року у місті Калуш, Україна.

Покійний належав до когорти основоположників Осередку СУМ ім. ген.-хор. Тараса Чупринки в Нью Йорку у далеких п'ятидесятих роках минулого століття. Осередок СУМ в Нью Йорку засновано у 1949 році, а в 1953 році Покійний вже не тільки є членом Осередку, але і займає пост у товариському суді. Того ж року при Осередку почав діяти Відділ Юнацтва СУМ до якого належало 17-ть юнаків розподілених на три ланки, а їх Головним Виховником стає д. Мирон. Протягом десяти років Покійний був виховником сумівського юнацтва та сповняв ряд функцій у Булаві Відділу СУМ, та кількарізово був референтом юнацтва СУМ. Згодом довгі десятиліття д. Корнага був головою контрольної комісії управи Осередку. Він був постійним учасником імпрез та заходів Осередку, неуминувши ні одних святкових Апелів чи річних зборів Осередку. Хоч ростом він був малим – але своєю відданістю та працею для сумівської молоді він був – великаном!

Праця д. Корнаги не обмежувалась до Осередку СУМ в Нью Йорку. В роках 1974-1992 в Крайовій Управі СУМ він сповняв ряд завдань – касієр КУ, член контрольної комісії та товариського суду. Рівночасно він довголітній член дирекції заряду Оселі СУМ в Елленвілі, Н.Й. де сповняв ряд обов'язків. За його віддану працю на крайовому рівні 18-ий Крайовий Зїзд СУМ надав йому III-ий супень Суспільника, а за його віддану працю в Осередку надано йому звання "Визначний член Осередку СУМ в Нью Йорку".

Друг Мирон Корнага рівночасно був активним членом української громади свого проживання – Hempstead, Long Island. Належав, та був провідним членом 42-го Відділу ООЧСУ та відділу УККА. Він був щирим та відданим патріотом України.

Похоронні відправи відбулися в четвер, 3-го грудня у похоронному заведенні Senko Funeral Home. Парастас відправили о. Василь Гриньків та о. Лев Голдей, ЧСВВ. В імені Державницьких Організацій терену Америки та ГУ ООЧСУ прощали Покійного Степан Качурак; від Крайової Управи СУМ та від Осередку СУМ в Нью Йорку – Надія Дзябога; Катерина Мицьо – голова 42-Відділу ООЧСУ прощала відданого та жертвенного члена від відділу УККА та від місцевої української громади. Від імені родини промовляв брат Покійного – Володимир.

Похорон відбувся наступного дня з церкви св. Володимира, а опісля тлінні остинки зложено на цвинтарі Св. Духа в Гамптонбурґ, Н.Й.

Схиляємо наші голови у пошані та подяці перед світлою пам'яттю нашого Друга, який до самого кінця свого життя був вірним сумівським ідеалом. В останнє ми мали радість бути з ним літом минулого року з його дружиною та сином на відзначенні 60-ть ліття Оселі СУМ в Елленвілі, яку він так любив і для якої він віддавав стільки праці, а сьогодні ми оповиті смутком його передчасним відходом. Нехай американська земля буде йому пером!

Висловлюємо наші найглибші співчуття дружині Христині, синові Михайлові, братові Володимирові та ближчій і дальшій родині.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Крайова Управа СУМ в Америці
Управа Осередку СУМ в Нью Йорку

Крайова Управа СУМ в Америці сумує з приводу
відходу до Вічності 25 грудня 2015 року

СВ. П. друга ЮРІЯ МИКИТИНА

народженого 27 травня 1927 року,
активного і відданого члена Осередку СУМ
ім. ген.-хор. Тараса Чупринки в Нью Йорку.

Висловлюємо нації найглибші співчуття синові Юрієві – голові Крайової Управи СУМ в Америці, з дружиною Христіною та дітьми Сонєю і Матвійком, дочці Ліді з чоловіком Нестором Воронка, ближчій і дальшій родині.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу Покійного просимо складати пожертви на Капітальний Фонд розбудови Оселі СУМ в Елленвілі, Н.Й – UAYA Inc., Oselia CYM Capital Fund (in memory of George Mykytyn, Sr.), 8853 Route 209, Ellenville, NY 12428-8109.

У 1-шу болючу річницю відходу у вічність

СВ. П. Стефанії Кріслатої з дому Муцин

яка відійшла у вічність 30 січня 2015 року
на 81-му році трудовлюбного життя,
просимо згадати її у своїх молитвах.

Горем прибиті:

сини з дружинами
сестри
внуки

Зенон з Дозею, Ігор з Наталею
Марія, Ольга, Ганя, і Наталя з родинами
Вікторія, Марта і Андрій

*Спи спокійно. Пам'ять про Тебе навіки залишиться
в наших серцях. Нехай земля буде Тобі лебедим пухом,
а душі - вічний спокій і Царство Небесне.*

Вічна їй пам'ять!

У четверту невимовно болючу
річницю відходу
у Божу вічність нашого
найдорожчого і незабутнього
Чоловіка, Батька і Дідуса

СВ.П. АНДРІЯ ВСЕВОЛОДА ДОБРЯНСЬКОГО

буде відправлена
Поминальна Свята Літургія
у церкві св. Юра в Нью-Йорку
в понеділок, 1 лютого 2016 року, о годині 7:30 ранку.

Про молитви
за спокій душі Покійного просить

дружина Стефанія
з родиною

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРґУ ТА ІНШИХ.

Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В НУ/НІ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Подбайте про Ваше завтра вже сьогодні!
Відкрийте рахунок
ІРА,
щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.

Нові вищі відсотки!
3.30% АРУ*

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
 Kerhonkson, NY 12446
 Tel: 845-626-2938
 Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
 Uniondale, NY 11553
 Tel: 516 565-2393
 Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
 Astoria, NY 11106
 Tel: 718 626-0506
 Fax: 718 626-0458

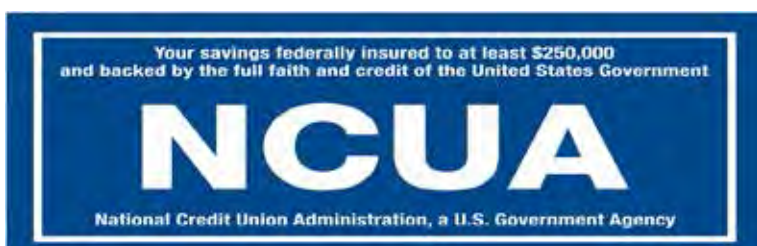
ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
 Lindenhurst, NY 11757
 Tel: 631 867-5990
 Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:
1-888-SELFREL

*АРУ - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.